

SVETOVNI PREGLED.

Avstrija.
Budapešt, 23. maja. Tukaj kroži vest, da se Rumunija prikloni k trozvezi. Pripravljali koraki k temu so se baje storili, ko je bil nemški prestolonaslednik štiri tedne v Bukareštu ter se dvojni slavnosti rumunskega dvora udeležil. Priklonitev se bo baje na način zgodila, da se vojna konvencija preustvari v politično zvezo.
Dunaj, 23. maja. Tukaj zborujejo argracev (Bauerntag) je bila udeležba velikanska. Nič manj kot deset tisoč delegatov je ustanovilo "Splošno zvezo kmetovalcev" (Allgemeiner Bund der Landwirthe) po nemškem vzoru.
Dunaj, 23. maja. Grozna nesreča na poulični železnici se je pripetila, kakoršnje se redkoma prigodijo, katere je v mnogo družin gorja prinesla. Neka deklška šola je priredila izlet svojim učenkam; vse je bilo v veseljem razpoloženju ko sta dva vlaka skupaj trčila. 20 deklet je ranjenih ter nekatere tako teško, da se dvomi o njih okrevanju.
Cesar je odredil, da se vsi aktivno službojuči nadomestni rezervisti odslovijo.

Nemčija.
Berolin, 23. maja. Socialdemokratec vodja August Bebel se bavi z izdajo svojih spominskih zapiskov. Delo je silno obsežno in je zahtevalo leta do zaključka. Zapiski bodo, ko se javnosti izročijo, obsegali vso zgodovino nemške socialdemokracije.
Berolin, 23. maja. V Nemško-južno-zapadni Afriki so našli bogate zlatorudnike. Zlato se nahaja v tesni bližini demantnega polja in obeča ugodno bodočnost.
Berolin, 24. maja. Pruska gosposdska zbornica je včeraj sprejela predlog o regulaciji plač državnih uradnikov. Vse stranke razven socialdemokratske, so kompromisni predlog podpirale. Zakon se posebno ozira na starostno, krajevno in vpokojniško starostno doklado za učitelje. Celi zakon bo imei nazajsegajočo veljavo od 1. aprila 1908.

Mehika.
Veracruz, Mehika, 24. maja. V večjih krajih te države je suša tako silna, da veliko prebivalcev odstopijo. Vsi potoki in ribniki so suhi in živina poginja na stotine. Volkovi in psi so stekli in prebivalci mnogih vasi so bili od stekle živali popadeni.
Največ trpi vsled suše kraj Tanstoyuca.

Dominico.
Puerto Plata, 23. maja. General Comacho, kateri se je pred nekaj dnevi vladil uprl, je ob meji Haita ležeče mesto Guayubin zavzel. S zavzetjem tega mesta ima odprto zvezo z Haitom, od kod lahko orožje in municijo dobavlja, posebno ko mu je sosedna republika naklonjena. Tudi general Tadeo Alvarez je pri Lavaga za orožje napram vladi, prijel. Odločilni dogodki so v prihodnjih štirinajstih dneh za pričakovati.

Mala-Azija.
Adana, 23. maja. Vzlic temu, da je tukaj 6000 vojakov, vendar ni zadostne varnosti za kristjane. Na prizadevanje oblasti je šlo včeraj veliko Armencev na svojo v okolici ležeče polje, da bi ječmen spravili. Komaj so bili 2 milj od mesta oddaljeni bili so že pobiti. Njim v varstvo dani vojniki niso ničesar storili, da bi umore zabranili ali pa vsaj morilec prišli. Ta dogodek je angleškega podkonzula prepričal, da žetev ječmena in pšenice se ne bo vršila in da bodo vsi poljski pridelki uničeni. Bombaževina je tudi uničena.
V Marašu je 14.000 v Adana 25.000, v Tarsus 4500, v Mersina 800, v Larniku na Cypri je 1200, v Bagše 3000, v Latakia 4500 in v drugih vaseh v Amanusi je 5000 popolnoma brezimetnih beguncev, kojih hranitev stane vsaki dan \$15.000. Ako ne dospe trajna pomoč, umro vsi lakote.

Rusija.
Tomsk, 23. maja. Pop Ignacius, voditelj monarhistične organizacije v Tomsku in izdajatelj lista "Monarh-Organ", je bil danes najden v postelji umorjen. Hudočdelstvo se tolmači za politični čin.
Italija.
Reggio, 14. maja. V Sinopoli, mala vas blizu Saint Eufemia je prebivalstvo vprizorilo demonstracijo napram oblasti, ker so vsi bili prikrajšani pri razdelitvi vsled potresa nabranih podpor. Konečno je ljudstvo napadlo vojaštvo. Več vojakov je bilo ranjenih; nakar so vojaki na množico streljali. Šest ljudi je ubitih, več pa težko ranjenih. (Op. ur. Tako je! Namesto kruha, se da stradaljo svinčinke.)
Messina, 24. maja. Največji notresni sunek od zadnje katastrofe je bil v Messini v ponedeljek popoldan. Sunek je trajal deset sekund ter se je čutil v ravnotežni in navpični smeri.
Ljudstvo je zbegano bežalo iz svojih hiš, vendar ni bil nihče poškodovan. Nekaj zidovja, katero je še stalo od zadnjega potresa, se je porušilo.

Francija.
Pariz, 23. maja. Revolucijonarji socialisti so obhajali pred, komunistu Pere la Chaisa postavljenim spomenikom običajno obletnico, katere so se vdeležili množični odslovljeni poštni uslužbeni. Prišlo je do spopada s policisti pri katerem je bila veliko število ranjenih. Okolo 20 ljudi je bilo aretiranih.
Pariz, 23. maja. Vzlic temu da je bil generalni štrajk preklican so danes pomorščaki, kurjači in oskrbniki v pristaniščih Marseli, Toulonu in Havri zastavkali. Stavka se bo najbrže razširila na vsa francoska pristanišča. Med brodarstvi uslužbeni vlada že delj časa nezadovoljstvo, kar je dalo povod k večjim posameznim stavkam. Med drugim se pritožujejo stavkarji da se zakon ne izvršuje po katerem imajo imeti vsaki teden en dan počitka; različnost plače na tovarnih in potnih parnikih in pa, da se moštvo ne plača ako ladja manje kot en u mesec ne službuje.
Toulon, 24. maja. Neki Naudin, delavec v arsenalu v La Seyne-sur-Mer je vvažno zboljšanje pri brezlični napravi iznašel. Iznajdba omogoči natančno smer in točno daljavo električnega toka določiti.
Naudin dela sedaj neki stroj s katerim bo mogoče s pomočjo zračala električen tok na gotovi cilj uravnati. S takim strojem bo mogoče poljubno daljavo skladišča smodnika ali bojne ladje itd. razstreliti. (Še le pred nekaj dnevi se je francoski učenci Le Bon izrazil, da ta iznajdba bo najboljši sredstvo za odpravo vojne.)
Pariz, 23. maja. Da ni bila večeraj bojna ladja "Danton" v morje spuščena, se danes "zlobnosti" delavstva pripisuje. Znano je, da so delavci v ladjedelnici v Brestu večinoma socialisti in anarhisti. Neki socialistični list je v večerajšnji izdaji pisal:
"Danton", kojega namen je razširiti smrt in pogibelj, bo danes popoldan v morje spuščena, ako proletariat svojo sopomoč ne odpove. Bo li "Danton" raz svojih podlog v morje zdrknil? Ob peti uri bomo to zvedli!"
Eno uro pred vplombo, so na krovu "Dantona" našli tajnika delavske borze iz Bresta, katerega je policija odstranila. Delavci kateri so pripravljali za vplombo so peli "Internationale" in "Anarhistično-hymno". (Op. ur. Tu so delavci pokazali svojo moč napram kapitalu in vladi. Ako so delavci složni, premorejo vse!)

Listinica upravnistva.
Na vse nam došle nasvete zadržavajo dvakratne izdaje "Glas Svobode" spregovorimo odločilno besedo, v prihodnji številki. Hvala vsem cenj. naročnikom, ki se za stvar toliko zavzemajo. Kar je v naši moči bomo vse storili, in da nam bo šlo je Vaša unema porok. Zdravi vsi!

Listinica urednistva.
Ostali dopisi, prihodnjič!

Cleveland, O. 24. maja. Harriet Beecher Bingham iz Springfielda, Mass. je dobila dve leti ječe, ker je priznala da je svojega moža ubila, s katerim je živela brez oblastvenih ceremonij.

IZ DELAVSKIH KROGOV.
— New York, 21. maja. Med tem, ko stavka pekov na vzhodu še dalje traja, pošiljajo peki iz drugih delov mesta male hlebe kruha, katere po 5 in 10 centov prodajajo, in si velikanske dobičke delajo.
— New York, 21. maja. Ker je 400 pekov svoje pekarije zaprlo, je posledica da so hlebi kruha na 15c poskočili. Pričakuje se da bo jo štrajkujoči peki korporativne pekarije uredili.
— Augusta, Ga. 23. maja. Promet na Georgia-železnici je zaradi stavke belih kurjačev popolnoma vstavljen. Železniška uprava ne dela za sedaj poskuse, da bi se promet nadaljeval, marveč izjavlja, da bode to še le storila, ko bo država zadostno varstvo njenim uslužbencem dala.
Stavkarji mirujejo. Oni trdijo, da vse izgrede so povzročili oni, ki z njim sočutstvujejo, ne pa da bi bili stavkarji sami jih vprizorili.
Governor Hoke Smith je šerifu v McDuffy County brzojavno ukazal, naj zapreže toliko pomožnih šerifov, da se daljni izgrede zabranijo. Tudi šerifom dveh drugih okrajev je tozadevno informiral. Generalni odvetnik je governerju svetoval, naj zadevo obeh dveh strank razsodišču predloži.
— Havana, 22. maja. V rabukah, katere so se danes v zvezi s štrajkujočimi pericami prigodile, bile so 20 žensk, med njimi tri težko ranjene.
Stavkarje so nameravale pralnice razrušiti. Policaji so svoje količe brezobzirno rabili.
Danes večer so ječe z ženskami in mladeniči napolnjene. Stavka je baje od sporazumljenja silno oddaljena.
— Winnipeg, Man. 24. maja. Štrajk premogarjev v Južni-Alberti in Vzhodni British-Columbiji je poravnal.
— Lexington, Ky. 24. maja. Poročila se, da črnci, katere se je privedlo kot nadomestilo belih delavcev v prometovnike Jackson, Breathitt Co., so brzo pobegnili, ker so se bali za svoje življenje.

Pri Panamskem prekopu niso z našimi delavci zadovoljni.
Washington, 19. maja. Španski, italijanski in grški delavci pri gradbi Panamskega prekopa niso po okusu predsednika komisije ter jih hoče odstraniti. On trdi, da se jim delo mirzi in da so nagnjeni k neposlušnosti. Goethals namerava predrugečiti ves sedanji poselni sistem, pod katerem so evropski delavci pri prekopu vposleni, in je že konzule dotičnih dežel obvestil, da bo z delavci njihovih dežel takisto postopal, kot z Amerikanci.
Do sedaj so dobili inozemci po 20c. v ameriškem papirju na uro tudi če niso dovoljno delo opravili. Posledica je bila da so leni postali; v večih slučajih so se tu di ukazom protivili, ker na podlagi posebnih pogodb z inozemskimi delavci se jih nemore odsloviti. Goethals bo v bodoče v slučajih, da delavci ne bodo dovoljno delali, pogodbe preklical in dotičnikom le take plače plačal, kakoršnje bodo storjenemu delu odgovarjale, ali pa jih bo popolnoma odslovil.
Izkušnja je pokazala, da zgraditve delavskih koč ob prekopnem pasu slabo učinkujejo na delavne uspehe delavcev, ker oni v hosti zgrajenih lopah stanujoči delavci, samo toliko delajo da se preživijo, kar pri onih v rednih kočah stanujočih ni slučaj. To je dalo povod da se je moralo več delavcev iz Zapadne-Indije vvoziti.

BARBARIČNA SODBA.
18 socialdemokratov za celo življenje v Sibirijo poslanih, 20 v trdnjave obsojenih.
Petrograd, 24. maja. Razprava proti članom tukajšnje socialdemokratske stranke se je danes završila. Osemnajst obtožencev je za celo življenje v Sibirijo prognanih in dvajset drugih od enega do tri in pol leta trdnjavske kazni obsojenih.
Med onimi v Sibirijo prognanimi se nahaja tudi Roehkow, profesor na vseučilišču v Moskvi, kojega zveza s socialdemokratsko stranko je bila dolgoletna tajnost za policijo. Znale so oblasti, da neki vodni član socialdemokratskega osrednjega odbora mora svoj sedež v Rusiji imeti; toda niso mogle dognati, da je oni član v osebi slovečega ruskega zgodovinarja eden in isti. Ko je konečno prišla policija na to, vsled nepredvidnosti Roehkova, ni pobegnil profesor v inozemstvo, marveč šel je v Petrograd, kjer je svoje delo pod drugim imenom in s pomočjo tuje izkaznice, štiri leta nadaljeval, dokler je bil leta 1908 pro. jet. Leto pred njegovo aretacijo je izdal dragoceno delo o gospodarstvenih odnosih v Rusiji v 16. stoletju.
Razven tega so med današnjimi obsojenici še policijski sodnik Sparsky in profesor na vseučilišču v Moskvi Prosin.
Proti obojema se obsodba glasi na 2½ leti ječe v trdnjavi.

Grozodejstva Albancev.
V Janina službojuči inozemski konzuli poročajo grozne posameznosti o napadu vasi Mayron-Oros. v okrožju Kourentonu. Nekega popoldne je prišla v selo do zob oborožena družal Albancev. Nekteri so zasedli izhode cest, da preprečijo ubeg in drugi so se podali k soli, katero so obkolili; potem so učitelju, koji je bil ob enem župan, zaznemek vročili na katerem so bili imena vseh otrok napisana. Zdraven je bila označena sveta kot okupnina za vsacega otroka. Tomaž Zoulis, Piro-Nikola, Marica in Teodora Tzoulis imajo plačati vsaki po 25 turških liber (približno \$120), vsi ostali po pet turških liber na glavo. Zaman je stari duhovnik prosil, med tem, ko so otroci upili in kicali po svojih stariših.
K nesreči so bili do malega vsi moški odsotni, deloma so iskali delo po deželi, deloma so bili daleč od doma na polju. Ko so banditi vidli, da bodo denar komaj dobili, odposlal je načelnik štiri može v edino prodajalno jestvin v vasi. Vse je bilo oropano, ostalo pa razdjano razven petroleja, katerega so porabili za požig vasi. Prišli so se je imelo pričeti. Tam so se grozne stvari odigravale. Vsled upitja otrok so prihiteli ženske, katere so hotele svojim otrokom na pomoč priti. Prve dve so bile od Albancev v polnem pomenu besede na kosčke razsekane. In ko so druge ženske tar najoje zatrjevale da nimajo denarja, prišli so zverineci malega Nikola Tzoulisa ter ga zaklali liki jancea. Temu je sledil njegov brat Demetri. Neka žena koja se je vrgla med otroke in morilec, padla je v trenutku od deset nožev zabodena. Že sta bila zopet dva otroka umorjena, ko je pomoč prišla. Tolovaji so pobegnili pustivši svoje orožje in čepice. Prebivalci Mayron-Orosa se sedaj ne upajo selo ostaviti, iz bojazni ponovnega napada. Ker so pa silno siromašni in v vasi ničesar zaslužiti ne morejo; trpijo grozni glad in pomankanje.
Ubogo ljudstvo — prokleta oblast!

— Tolajljivo. Gospod vidi revno ženo, katere vložek pred seboj rine, v kojim leži bolnik. On ji podari miloščino in vpraša pomilovalno: "Morate li ves dan moža voziti?"
"O ne, žlahtni gospod, menjujeva: opoldan se jaz v voz vlečem."

ROGERS JE MRTEV.
Faktična glava Standard Oil Company, je zginil raz pozorišča. — Zapustil je malenkost 100.000.000 dolarjev.
New York, 19. maja. H. H. Rogers, Standard Oil-magnat je danes malo po 7. uri zjutraj na njegovem domu št. 3 vzhod 78. st. za kapom nenadoma umrl. Rogers je bil kakor po navadi že ob 6. uri zjutraj vstal. Proti pol sedmih so ga slabosti napadle. Medloba in neobčutnost v udih so sledile in predno je zdravnik prišel, bilo je po njem.
Henry H. Rogers je bil eden izmed najmanj poznanih ameriških multi-milijonarjev, in vendar je bil eden najbolj delavnih med tistimi; toda bal se je javnosti. Stopil je le na plan če je bilo neobhodno potrebno. Večina ljudstva ve toliko o njem, kot nič; a bil je vodeči duh Standard Oil-Company. John Rockefeller ni že leta aktivni soudeležene, njegov brat William in Flagler igrata druge gosli v ravateljstvu, vodilna duša pa je bil Rogers. In ne samo to. On je bil predsednik in ravatelj Amalgamated Copper Co., National Transit Co., National Fuel Co. in kakih 25 drugih industrijskih in železniških družb. Rogers je bil prav za prav mož, kateri "sistem" Standard Oil-Company predstavlja, katero med drugim o tem obstoja, da je stotine milijonov dolarjev dobička vrglo, v bankah in drugih korporacijah nalagal kar je zopet velikanske dobičke neslo in konečno bil je pravi podganski kralj ogromnih podjetij in dobičkalovstva. Postal je stokratni milijonar, kot nekdanji prodajalec časnikov.

JASNI NAMIG.
Bivši sultan Abdul Hamid naj izroči nagrabiljene milijone.
Carigrad, 19. maja. Veliki vezir, je nekemu odboru, kojega član je tajnost naročil, da bivšega sultana Abdul Hamida, kateri sedaj v prognanstvu živi v neki vili pri Solonu, k tem pripravijo, da izroči ves v inozemskih bankah naloženi denar. Odbor bo bivšemu sultanu pred oči stavil, da so mu mladoturki življenje ohranili in da mu ga bodo tudi v bodoče varovali; da mu da nova vlada vsaki mesec \$5000 za živež in drugo, in da je konečno opravičena zahteva, da on denar katerega je iz dežele izvelkel, zopet deželi povrne. Pričakuje se da se bo Abdul Hamid udal. Denarja, katerega je bivši sultan v inozemstvu naložil, se računa na 15 milijonov dolarjev. — Neki časniki poročajo, da je Abdul Hamid denar že izročil.

Književnost.
Prišli smo 5. zvezek, socialne revije "Naši Zapiski". Vsebinske je vseskozi zanimiva in podučljiva ter bomo v prihodnji šte. prinesli "Pismo" iz peresa g. Dr. Slanea, da se naši cenj. čitatelji seznanijo z "Naši Zapiski".
(Tukaj pripomnimo da 3. in 4. zvezek nismo dobili ter prosimo cenj. upravništvo da nam jih izvoli doposlati, ter tudi na adresu naš naslov povrati, ker mi nismo z Ivan Kakerjem v nobeni zvezi.)

DENARJE V STARO DOMOVINO
pošiljamo:
za \$ 10.35 50 kron,
za \$ 20.55 100 kron,
za \$ 41.10 200 kron,
za \$ 102.75 500 kron,
za \$ 205.60 1000 kron,
za \$ 1020.00 5000 kron,
Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. k. pošto-hranilni urad v 11. do 12. dne.
Denarje nam poslati je najpričeneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.
FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

RAZREDNI BOJ.
Začetek razrednega boja. Suženstvo in robstvo. Kedaj bo konec razrednemu boju?
Da se kako stvar na pamet naučimo, moramo stavke za stavkom večkrat ponavljati. Ko nam je ta predmet že dobro v glavi, učimo se družega in potem zopet družega, a če pa hočemo, da ne pozabimo tega kar smo se že pred nekaj dnevi, tedni, meseci ali celo leti naučili, moramo sem in tja če že ne temeljito vsaj površno rečitirati in poklicati dogodek zopet nazaj.
Taka je tudi s delavcem. Vedno se ga mora opominjati njegove dolžnosti in mu vedno predstavljati, da je še vedno tlačan, da ni prost in da se lahko oprosti ako le sam hoče.
Razredni boj . . .
Ko se je ljudstvo začelo vzdigovati iz barbarizma in se začelo oprijemati civilizacije, prišel se je tudi razredni boj. Boj za obstanek. . . V začetku razrednega boja so bili delavci sužnji; delodajalci so jih lastovali, suženj je bil neomejena last delodajaleca, ki jih je smel kupiti, prodati ali zamenjati in z njimi ravnati kakor se mu je zljubilo.
Tempora mutatur . . . Časi se preminjajo in s časom tudi mi. . . Ko je suženstvo ponehvalo, nastopila je doba fevdalizma. Delavske razmere se niso dosti predrugačile, in sicer samo v toliko da delavce je bil nekaka premičnina na posestvu in posestvo je lastoval kak grajščak, plemenitaš. Če se je posestvo prodalo ali kupilo, tedaj so bili tudi vsi delavci na tem posestvu prodani oziroma kupljeni.
Zatem opazimo nov korak človeške družbe, ki ga imenujemo kapitalizem. Pod tem mi živimo. Delavci sedaj delajo za plačo in orodje, s katerim delajo, pa je last delodajaleca.
Vsak korak v civilizaciji je bil storjen potom razrednega boja. Močnejši razred si je podvrnil slabjšega, se osvobodil in podjarinil slabjšega. Način in metoda izkoriščanja je ostal, toda vedno v drugi obliki.
Razredni boj kakor je danes se bije med kapitalisti-delodajalci na eni in delavci na drugi strani. Dobro življenje je zelo važna stvar za delavca. Da pa to ima, mora dobivati dobro plačo in zaradi tega si vedno prizadeva, da si položaj zboljšuje. Velik dobiček je pa najpomembnejša stvar za delodajaleca-kapitalista. Da pa dobi velik dobiček kar uuposljuje delavce za kar najmanjšo plačo mu jih je možno dobiti. Tako pride: da kar si jeden pripori, drugi zgubi. Interes obeh si diametrično nasprotujeta in posledica je meisebojni boj.
V dokaz temu so razne stavke in bojkoti na eni strani, črne knjige, prenehanje s delom in sodniške prepovedi pa na drugi strani. Delavske zmesnjave v državah Colorado in Idaho so najlepši dokaz razrednega boja v Zdr. državah.
Delavci se ne morejo osvoboditi s tem, da si bi podjarmili sovražni razred, ker delavci principelno ne poznajo nobenega izkoriščanja v taki smeri kot ga izvršuje sedaj kapitalizem.
Delavci bodejo v prihodnji stopnji civilizacije Socializmu, kooperativno lastovali vse instrumente produkcije in razpečevanja in bodejo dobili popolno plačilo za njihovo delo. Ko bodejo delavci lastovali orodje, s katerim sedaj delajo in dobili popolno kompenzacijo za svoje delo, bo konec razrednega boja. Vsak bo postal delavec in interes jednega bo interese družega, ali vsi bodejo za enega in eden za vse. — Tedaj bo tudi konec delitve človeštva po razredih. —

Listu v podporo.
V. Kulovie 25 c. na veselje novorojenčka; F. Rolič 50 c.

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIČ

PRVI DEL.

XXXI.

Ko v steno valovje, usode vihar ob mé se zaganja;;
a duh se ponosni ne vklanja;
ti streti me moreš, potreti nikdar,
usode sovražne besneči vihar.

Gregorčič.

V vojvodovem gradu sta zavladala strah in trepet, ko so že na vse zgodaj zapele trombe in se je beneško vojaštvo začelo približevati od taborišča le nekaj streljajev oddaljenemu gradu. Spredaj je korakal general della Croce, poleg njega je korakal njegov praporščak z razvito zastavo beneške republike in burno je došel v mlado jutro bojni klic beneške armade: Viva San Marko.

V tem, ko je vojaštvo obklopiло grad, snelo vovodsko zastavo, ki je vihrala vrh stolpa ter na njenem mestu razobesila beneško zastavo, je general della Croce v spremstvu vojvodovega sodnika stopil v grad in ukazal obvestiti vojvoda dall Ferro o svojem prihodu.

Vojvoda in Asunta sta bila že vstala. Prebudili so ju glasovi tromb in čim sta ugledala beneško vojaštvo, sta tudi že vedela, kaj da to pomeni. Asunta je pohitela k svojemu očetu in ga našla, ko je svoja sinka izročal grajskemu duhovniku z naročilom, naj jih po skrivnem podzemeljskem izhodu popelje iz gradu.

Oče, beneško vojaštvo je zasedlo otok, je zaklicala Asunta vstopivši v sobo. Reši se, oče, dokler je še čas.

Zame ni rešitve, je dosti mirno odgovoril vojvoda. Benečani ne bodo odšli, dokler me ne dobe, a z otoka ne morem. Če bi se jim skril, bi to le potrdilo moje krivdo.

Asunta je pogledala skozi okno na ono stran otoka, kjer se je bila prejšnji večer ustavila ladja kapetana Desantića. Jadrenice ni bilo več tam.

Desantić je še pravočasno utekel, je vzkliknila Asunta, a predno je mogel še vojvoda kaj reči, je že prišel sodnik v spremstvu nekaterih vojakov in naznanil vojvodi, da želi beneški zapovednik z njim govoriti.

Pridem takoj, je rekel vojvoda in tako mimogrede, med tem ko se je odpravljal, še vprašal: Kdo pa je ta zapovednik?

General della Croce, je odgovoril sodnik in je v tistem hipu moral že priskočiti na pomoč vojvodi, ki je, čuvši to ime, prebledel in omahnil.

General della Croce, je jecel vojvoda. Sem-li prav razumel, general della Croce?

Da sveti vojvoda, general della Croce, je odgovoril sodnik in peljal vojvoda k stolu. A kaj vam je?

Oče, kaj ti je, je vpraševala tudi Asunta.

Vojvoda pa je le molče zrl v tla in zmajeval z glavo.

General della Croce, je čez dolgo časa zamrmral, kakor bi govoril sam s seboj in obrniti se k svoji hčeri je zavzdihnil: Asunta, prišel je nad me najstrašnejši maščevalce.

Asunta, ki ni bila še nikdar čula tega imena in si očetove prepadenosti ni mogla tolmačiti, je odpravila sodnika in vojake iz sobe in se potem stisnila k očetu.

Oče, povej mi, kaj je z generalom della Croce.

To je dolga povest, hčerka moja, dolga in krvava. Zdaj ne utegnem, da bi ti vse natančno razložil, A vsaj glavne stvari moraš izvedeti, da se boš mogla ravnati. Slušaj me!

Poslušam, oče govori!

Pred dvajsetimi leti sem se mudil na svojih posestvih na otoku Cipru. Prišel sem pogostoma v Nikozijo, kjer je vladal kot beneški proveditor Marko Dandolo.

Moj stari oče, je pritrdila Asunta.

Da, tvoj stari oče. Čim sem prvič zagledal njegovo hčer, sem se vanjo zaljubil. Tvoja mati, Asunta, je bila lepa, kakor si ti in jaz sem jo ljubil tako strastno, da sem sklenil, priboriti si jo za vsako ceno. Toda tvoja mati je ljubila drugega. V beneški armadi sta služila dva mlada plemiča, brata della Croce. Eden teh bra-

tov je ljubil tvojo mater in tvoja mati je ljubila njega. Jaz pa svoje ljubezni nisem mogel udušiti in pregovoril sem Marka Dandola, da je svojo hčer zaprl v samostan.

In kaj je bilo potem, oče? je vprašala Asunta nestrpnost, ko je oče utihnil.

Potem... potem... je della Croce napadel samostan in je odpeljal tvojo mater a jaz sem bil obveščen in sem mu sledil ter mu iztrgal njegovo žrtev iz rok...

Ne, tako ni bilo, vojvoda Dall Ferro, je v tem trenutku zadonel od vrat mogočen glas in v sobo je vstopil general della Croce. Vi ste zasledili mojega brata in njegovo nevesto in ju ujeli. Tedaj je Asunta Dandolo pokleknila pred Vas in vas prosila milosti za mojega brata. Obljubili ste ji to, če se na mestu z Vami poročijo. Asunta Dandolo se je vdala, a ko ste bili z njo poročeni, ste dali mojega brata ustreliti. Ali ni tako, vojvoda Dall Ferro?

Počasi je vstal vojvoda dall Ferro s svojega sedeža in motni so bili njegovi pogledi, ko se je ozrl okrog sebe.

Ali vstajajo mrličji iz grobov, so šepetale njegove ustne. Fran Della Croce, steli prišli maščevalci svojega brata?

To dolžnost ima nekdo drugi, vojvoda Dall Ferro. Moj brat je zapustil svojo domovino in sledil meni v Levanto, ko mu je na porodu umrla žena. V vojni je iskal tolažbe in čez leta se mu je zacelila srčna rana. Iz oči Asunte Dandolo se mu je smehljala nova sreča in nova ljubezen, ki je pa ni dosegel, po vaši krivdi, vojvoda Dall Ferro. Dolžnost maščevalci Vaše dejanje pa ima sin umornega mojega brata in če bog da, bo tudi izpolnil svojo dolžnost.

Kdo je ta maščevalec, je tiho vprašala vojvodinja Asunta.

Temni pogledi generala Della Croce so se uprli v Asunto, potem je rekel z nekim slovesnim poudarkom.

Rešil Vas je na istrski obali...

Andrej Kržan... kakor klic groze in obupa se je izvil ta vzklik Asunti iz prs.

Da, Andrej Kržan je sin in maščevalec mojega brata. Zapustil je domovino sva jaz in moj brat odločila svoje slovensko ime in je nadomestila z italijanskim imenovanjem, ki pomeni precej isto, kakor slovenska beseda.

Andrej Kržan... Andrej Kržan... je vzdihovala Asunta in se je jokaje zgrudila na stol.

Ljuti boji za življenje, krvave vojne s krvoločnimi sovražniki in bridke izkušnje so generalu della Croce zamorile rahločnost, ali spričo globoke in obupne boleti vojvodinje Asunte se je le nekaj ganilo v njegovem srcu. Obšlo ga je usmiljenje s tem dekletom, ki je takorekoč ob isti uri učalka največje bridkosti: postala poročena žena pomorskega razbojnika, izgubila očeta in domovino in izvedela tragedijo svoje matere.

Obenem si je, rekel general della Croce, da bi njegovo razkritje glede Kržana gotovo ne bilo napravi tako silnega vtiska na Asunto, če je hotela Kržana samo izkoristiti za svoje namene. General je spoznal, da morajo Asunto vezati na Kržana posebne vezi in da to ne more biti nič drugega kakor ljubezen.

Ah, kako čudovito so pota usode, je zavzdihnil general Della Croce, ko je razmišljal, da ljubi sedaj hči Asunte Dandolo sina tistega moža, ki je ljubil njeno mater in moral svojo ljubezen plačati z življenjem.

In sedaj se je general Della Croce prvič kesal, da je sprejel ponudbo beneške vlade, polastiti se otoka Antykittire, odstaviti vojvoda Dall Ferro in ga kot jetnika poslati v Benetke. Kot vojak pa se je zavedal, da mora svojo dolžnost do pičice izpolniti in bil je tudi odločen, da to stori. Toda izpolnil je to dolžnost ne da bi se tega sam zavedal, dosti obzirneje in v mileje, nego je to nameraval. Usmiljenje z vojvodinjo Asunto je ublažilo celo njegovo staro in srdito sovraštvo do vojvode Dall Ferro.

Svetli vojvoda, je rekel general in je pristopil k starcu, ki se je držal svoje hčere in jo tolažil s tihimi besedami brez prave zveze, republika beneška me je poslala semkaj z neprijetno misijo, ki jo moram kot vojak seveda natančno izpolniti.

Kaj mi hoče republika beneška? je vprašal vojvoda. Jaz izpolnujem svoje obveznosti — a kakor vidim, jih republika več ne izpolnjuje.

O tem, svetli vojvoda, se bode domenili z beneško vlado. Moj ukaz se glasi, da moram zasedeti vaš otok in vas, vojvoda Dall Ferro, spraviti v Benetke, izlepa ali izgrda, kakor bi zahtevale okolnosti.

A zakaj vse to? Česa me dolži republika?

Državna inkvizicija Vas je obdolžila, da ste provzročili eksplozijo v arzenalu beneškem, ki je napravila strahovito škodo, je z resnim poudarkom izjavil general. To je čin sovražnosti, ki ga bo republika seveda strahovito kaznovala, če se potrdi vaša krivda.

Vojvoda je slutil, da je to vzrok beneški ekspediciji. Pripravljen je bil na to obdolžitev in to mu je dalo moč, da je mogel ravnodušno vzeti na znanje generalovo izjavo in nanjo mirno odgovoriti.

Ne vem, kako eksplozijo imate v mislih, gospod general, je rekel vojvoda dostojanstveno, vem pa, da nisem pri nobeni udeležbi. Toda — čemu bi se prerekala. Poznam sredstva, katerih se poslužuje. Znano mi je, da želi republika že dolgo časa polastiti se mojega otoka. Kakor zdaj z mano, zgodilo se je že z različnimi vladarji različnih grških otokov. Seveda ne pove beneška republika nikdar pravega vzroka svoje postopanju, nego skriva svojo lakomnost po tuji zemlji pod različnimi plašči: danes je poklicana varovati koristi svete cerkve, jutri blagostanje in življenje svojih podanikov. In ker pri meni ne more najti ničesar takega, me dolži udeležbe pri eksploziji, o kateri sploh ničesar ne vem. Toda, čemu govorim o tem. Vi, gospod general, imate svoje ukaze in jih morate seveda izpolniti. Povejte mi torej, kaj hočete storiti?

Moj ukazi so točni, je odgovoril general. Vas, svetli vojvoda, pošljem z ladjo, ki leži v pristani v Benetke, sam pa ostanem tu kot začasni proveditor. Naročilo imam, da Vaše imetje skrbno in vestno opravljam, dokler ne bo končan Vaš preces.

In kaj bo z mojo rodovino, kaj z mojo hčerjo in z mojima sinovoma?

Ako Vi ničesar ne določite, imam ukaz, da jih pošljem v Rimino v samostan.

Zdaj je Asunta, ki je ves čas ihtela na svojem sedežu, dvignila glavo.

Moja usoda je že odločena, gospod general. Poročila sem se večeraj in dolžna sem, da sledim danes svojemu možu.

Da, tako je, je potrdil vojvoda, kar pa se tiče mojih sinov, sem bil že prej odredil, kar treba za njihovo vzgojo.

Potem je vse v redu, svetli vojvoda, je počasi rekel general in po kratkem premisleku dostavil: zdaj Vas zapustim, da se pripravite za odhod.

General je sicer imel naročilo, da se vojvode takoj polasti. A srce mu je reklo, da mu mora vendar pustiti nekoliko časa, da se poslovijo od svojih otrok in zato je s svojimi spremljevalci zapustil sobo.

Ko so se vrata zaprla za njim, so vojvode zapustila moči. Stari mož se ni mogel več premagovati in se je razjokal kakor otrok.

Oče, zdaj ni časa za jok in tožbo, je dejala Asunta. Zdaj je treba skrbeti za prihodnost.

Ah, hčerka moja, vse je izgubljeno.

Ničesar, oče, še ni izgubljeno. Desantić je pravočasno odšel s svojo ladjo. Njegovi ljudje so edini, ki bi mogli pričati proti tebi in dokler beneška vlada teh ne dobi, ne more ničesar storiti. Spravi sedaj svoje dragocenosti na varno kraj.

Grajskemu kaplanu jih izročim. Ta je zanesljiv in bo skrbel za moja sina. A ti, Asunta?

Zame, oče, ti ni treba skrbeti. Pogledaj skozi okno. Gaččeva ladja se ziblje še vedno v pristani. Pomorski razbojnik me torej čaka in me hoče vzeti s seboj vzle nepričakovane prihode beneške ekspedicije. Svojo prisego mo-

ram izpolniti ter oditi z njim — a jaz se osvobodim in pridem potem tebi na pomoč, moj oče.

Stari vojvoda je dobro vedel, kako malo je vredna ta obljuba njegove hčere, vendar pa je Asuntino zaupanje dobro vplivalo na njega in mu vilo novih nad v srce. Predvsem je hitel, da spravi v varnost svoje res ogromno premoženje in svoje dragocenosti. Samo Asunta in stari kaplan sta vedela za skrivališče v podzemskem rovu, ki je vodil iz gradu do morja in njima je naročil, naj ne štedita z denarjem, da rešita njega in Asunto.

Potem je prišla ura slovesa. Težka je bila ta ura in stari vojvoda bi bil skoro umrl žalosti in obupa, da ga ni tolažila in bodrila k vztrajnosti Asunta.

Ti moja hrabra, lepa Asunta! Če ti nisi vredna vse sreče tega sveta, potem je ni nihče vredna.

To so bile zadnje besede vojvoda Dall Ferro. Še enkrat je poljubil svojo hčer, še enkrat ji pogledal v globoke oči — potem so ga obstopili beneški vojniki in odpeljali na ladjo.

Asunta je gledala z okna, dokler ni ladja zapustila pristani in izginila na obzorju. Krvavelo ji je srce, a njenega ponosa in njene poguma ni zlomila niti ta nesreča. Izgubila je dom in izgubila očeta. Izvedela je, da mora biti njen sovražnik tisti, ki ga ljubi in na čigar pomoč je najbolj računala. Bila je zdaj prepričana sama sebi in njena naloga je bila, da osvobodi sebe in svojega očeta, a vendar ni obupala, dasi jo je večasi bolelost tako prevzela, da se je bridko razjokala, nego si prisegla, da bo kljubovala vsem viharjem, da mora zmagati ali umreti.

(Dalje prihodnjic.)

POSILANO*

V pojasnilo nekaterim "prijeteljem"!

Kakor je vam in meni znano, predbacivati ste mi neko "plačo" in "nepravilnost" v nekaterih vaših zadevah. Nimam namena vas s tem napadati, ampak vam pojasniti. Iz kakega vzroka vi meni pri vsaki priliki javno predbacivate onih 150 centov, katere mislim da sem pošteno zaslužil? Zato sem jih pa tudi zahteval, ker se mvidel, da se lahko plačajo. Nasprotno jih pa tudi lahko pustim za slučaj slabega finančnega položaja, kar pa ni za pričakovati, ker oni napreduje tudi v teh slabih časih kljub vsem zaprekam. Večkrat sem moloval za one očitane cente, a rekli ste da za nazaj jih nimam pravice zahtevati, in za naprej pa jaz tudi nisem zahteval, pač pa za nazaj, ker storjeno delo vedno zahteva svoje plačilo, posebno tam, kjer se razpolaga z denarjem. Drugemu bi bili vi sami naklonili morda več iz proste volje. Jaz ne zahtevam nič kjer ni, temveč še sam žrtvujem. To ste imeli priliko opazovati lansko leto pri "klubu", in se trudil marsikak cent izdati iz svojega žepa radi tega. Vse to sem storil, ker sem videl zakaj da se gre.

Za kako plačo ni govora, kar bi bil seveda odklonil, in vi — —? "Lon" sem imel, ko sem tu pa tam katero slišal. Kar pa glede moje "nepravilnosti", ste pa sami izjavili poprej in podpisali, tedaj ni treba govoriti o tem; druga stvar se pa dá pravilno uravnati.

To naj bo za vas. — Drugim pa, kateri so moji "prijetelji" do tam, dokler ne dobijo prilike za zasmeševanje in norčije, velja naj jim to, da se jim lahko drugim potom vrača.

Za to pa brez zamere, akoprav no vašem mnenju spadam k tistim, kateri imajo dolga ušesa, tedaj k oslom.

Pozdrav.

John Batich.

Claridge, Pa. 19. maja. 1909.

*) Op. Za gornje poslano ne prevzame ne upravnništvo niti uradništvo nobene odgovornosti.

Mučne bolečine, vstrajne bolečine! Kako težko jih je prenašati! Kakšna dobrota je, če se jih, kolikor mogoče hitro iznebimo! Za nobeden lek ne bo bolestin tako hvaležen, kot za svetovnoznani "Anker Pain Expeller", ker ni boljšega leka proti revmatizmu, trganje, neuralgije in slične bolezni. Samo 25c. in 50c.

NE OZIRAJTE SE

na vpijoče oglase ki trdijo, da za polovico vrednostne cene prodajajo.

Mi tega ne storimo; marveč Vas vabimo da pridete in si ogledate blago. V zalogi imamo raznovrstne

obleke, slamnike, klobuke, srajce, ovratnike, spodnje obleke i t. d.

Oglejte si vzorce za moške obleke in

velikanska zaloga obutev.

STROGO UNIJSKA PRODAJALNA

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Izdelane za Vas

Obleke pomladanskega kroja. Oglejte si jih v razloženem oknu in v prodajalni. Posebni kroji, veliko veselje za mladenčce. Konservativni modeli za priletne moške, najlepšega in najnovejšega kroja; vse obleke so prikladne ter vredne imenovane biti "Schwitznerjeve obleke".

Največja prodajalna oblek to stran glavnega mesta je

Schwitzner
CLOTHING CO.
577-579 BLUE ISLAND AVE.

Cunard, Ogrsko, Ameriška Linija

Iz New Yorka v zredozemska in adrianska pristanišča

V Reko čez Gibraltar, Neapol in Trst

Slavonia, Pannonia, Novi Moderno Zgrajeni Parniki na Dva Veljaka Od 10.000 do 13.000 ton Carpathia, Ultonia

Posebno zgrajeni v to vrsto in bojo redno pluti na tej črti skozi celo polje in zimo; pridružila se bodeta še dva največja svetovna parnika CARONIA in CARMANIA. Obiščite naše zastopnike glede cen in izvanrednih komodnosti za med krovnice potnike. — Za nadaljnja pojasnila obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP CO., LTD.,

F. G. Whiting, M'g'r Western Dept., S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts. Chicago, Ill., ali na lokalne agente vespovsod.

Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Na novem prostoru V. Kobzina

594-596 Blue Island Av., Chicago

Slika predstavlja otročji voziček, trpežnega \$3.95

Se priporoča slav. občinstvu za obisk, ter jamči za točno in pošteno postrežbo

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., blizu 18. ul.,
CHICAGO, ILLINOIS

IZ STARE DOMOVINE.

Nekoliko komentarja k cerkvenim govorom naše duhovščine.

Neki župnik si je pred nekaj časom privoščil v svojem nedeljskem cerkvenem govoru družstvo za varstvo otrok dotičnega okraja, odvrčal poslušalce od "brezverskih" ljudskih knjižnic; potem samostalno napredno učiteljstvo in predvsem visokošolsko dijaštvo, češ, da je po ogromni večini brezversko; pozabil seveda tudi ni najbolj brezverskega lista na Slovenskem "Svobodne Misli"; nazadnje pa je prišel še na prof. Masaryka, ker "zapeljuje" dijaštvo.

Specialno se nečem baviti z drugače brezpomembno osebo neimenovanega župnika. Tudi ni potreba, ker duhovniki klerikalnega mišljenja so vsi enaki, podobni drug drugemu kakor krajec krajevarju. Če govoriš o enem, velja za vse; ako pa govoriš splošno, zadeneš vsakega posameznega izmed njih. To je tudi čisto naravno, ker duhovnik je človek posebne vrste — mednarodni tip že naznanjajo znameniti, ki so tako značilni in lastni le tej mednarodni kasti človeške družbe, in po katerih znamenjih se te ljudi spozna, čutijo niso v svoji uniformi. Sicer pa jih je njih kastovna nadutost k temu privedla, da se že po obleki morajo ločiti od nas navadnih človeških otrok.

Drugeče se o njih po večini lahko reče, da trgujejo z bogom in njegovo voljo; vrši se pa to bantanje na račun ljudske neumnosti in nagnjenosti k vražarstvu. Havliček govori o zločinu tega sveta, ki izkoriščajo globoki verski čut poštenih ljudi v to svrhu, da jih zaslužijo sebi; omenja tudi gotove gospode, katerim je najsvetejša stvar — žep, ki se skrivajo za boga, da tako goljufajo druge v svoj prospek, katerim je vera le sredstvo v dosogo umazanih posvetnih namenov, ki se predstavljajo za prave prijatelje in častilce Kristusove, toda v resnici so njegovi največji nasprotniki. Pač ni potreba dolgo ogibati o tem, kdo so ti zlosini in gospodje! Med duhovniki je res mnogo, zelo mnogo pobeljenih grobov, ki le z ustnicami boga časte, njih srce pa je daleč od njega, tako da se človeku zdi, kakor bi bil Jezus zato prišel na svet, da taki duhovniki z njegovo pomočjo izkoriščajo ljudstvo.

Duhovskemu poklicu se žrtvuja pretežna večina duhovnikov iz sledečih vzrokov: bodisi da dotičnik do mature sploh ne pride, ali pa ga pri maturi zaduše; brez mature se pa dandanes le težko kam prileže; v semenišče pa se ga sprejme z veseljem. Večina pa gre v semenišče vsled svoje materialne bede in iz strahu pred bojem za svoj obstoj; če pa gre v semenišče, pa ve, da je v materialnem oziru gotovo preskrbljen. Nekateri tudi podležejo vsled nezadostne energije nasilnim prošnjam svojih bigotnih mater. Zelo redko sejani pa so tisti, ki gredo v semenišče iz svojega notranjega nagnjenja ali bolje le vsled svoje duševne revščine. No, ti so res revčki.

Na podlagi teh dejstev bi jaz razdelil duhovnike z ozirom na to, kako stališče zavzemajo v svojem srečju k svojemu lastnemu življenjskemu poklicu, v tri kategorije. V prvo kategorijo bi uvrstil vse tiste, ki tega, kar uče ljudstvo, sami ne verujejo, ampak se le hlinijo, kakor bi verovali. To zlasti spočetka, ko začnejo službovati. Oni vedo, da ljudi farbarjo, pa jim vsled tega ničesar ne očitajo, katero so že prej polagoma zamorili. Nekako so se sprijaznili s svojim "poklicem", v katerega so jih prisilile razmere. Mehanično izvršujejo svojo službo, za katero so izborni plačani. Za materialno blagostanje pozabijo na moralni samoumor in se ne počutijo nesrečne. Postanejo fanatiki in brezobzirno se bojujejo za klerikalizem — za svojo stanovsko politiko. S takim fanatizmom navdušenjem zagovarjajo klerikalne ideje, da bi človek končno, ko bi jih le predobro ne poznal, res moral misliti, da so o tem, kar govorijo, prepričani tudi v svojem srečju. Morda tudi res vpliva v tem oziru nekoliko na nje fanatizem, tako da bi se jih dalo najlažje primerjati s tistimi ljudmi, o katerih pripovedi narod trdi, da tako lažejo, da končno sami verjamejo.

Druge kategorijo bi tvorili tisti, ki se čutijo zelo nesrečni, ker jih je nemila usoda vrgla v du-

hovski stan ter njih duha in voljo zaslužila, tako da so postali slepo orodje v rokah gotovih krogov. Boli jih sree, ker morajo drugače govoriti kakor mislijo, in žal jim je teh navčnih vernikov, katere morajo zadrževati v zmotah in zapeljivati k vražam. Taki duhovniki ne prestopajo hrepene po trenotku, ko bi se mogli rešiti tega neznoznega stanja, ko bi mogli zopet svobodno dihati. Ob prvi priložnosti zapuste duhovski stan in se posvetijo kakemu drugemu poklicu, kjer se čutijo zopet enkrat kot ljudi.

V prvo in drugo kategorijo spada ogromna večina duhovnikov.

V tretji kategoriji pa bi bile tiste bele vrane med duhovniki, ki niso hinave, ampak to, kar uče, tudi sami verujejo. Ne bom razmotrival o njihovih duševnih zmoglostih. Mislim pa, da spada v to vrsto tudi ljubljanski škof Jeglič.

Drugeče govorim popolnoma splošno o duhovstvu; sploh je to vsakega duhovnika zasebna stvar, v katero izmed teh troh kategorij spada. To ve vsak sam zase, in tako tudi neimenovani župnik, ki mi je dal podnet k temu komentarju.

Sicer pa to ni edini duhovnik, ki bi tako govoril, kot sem navedel takoj v začetku, ampak se sliši podobne cerkvene govore po celi slovenski domovini. Čisto sistematično se tako govori po vseh lekah pri nas vsled direktive od zgoraj; gre vse na komando.

In v prvi vrsti vsled tega hočem komentirati vsak posamezen del navedenega odlomka iz cerkvenega govora. Smatram pa za umestno ob tej priložnosti pripomniti, da vidim v sedanjem načinu "utrujevanja božje besede" po lekah neke vrste razvoj v cerkvi, katerega pa se ne sme identificirati z napredkom, ker tega bi iskali v dogmatičnem katolicizmu zaman.

Ta razvoj se kaže v dejstvu, da se po lekah vedno bolj in bolj opušča razlaganje Kristusovih nauk, da zmaga demagogična agitacija za kastovno politiko duhovščine nad evangelijem. Sicer si je pa ljudstvo samo vkljub svojim npravnomo-materialističnim, mali-kovalskim, fetišskim verskim navadam vedno bolj naravno, bolj razumno in tudi bolj v smislu Jezusovih idej razlagalo evangelij, kot mu ga je pa vsiljevala duhovščina po svojih zavilih razlagah. Institucija cerkve kot politične organizacije, — kar je bila cerkev v prvi vrsti že iz spočetka svojega obstoja, — je v dijametralnem nasprotju z bistvom pravega krščanstva. Istotako je obstoj hijerarhije zlasti papeža v velikem nasprotju s čistimi Jezusovimi nauki. Ker je torej evangelij sam najbolj nevaren neopravičenemu obstoju hijerarhije zlasti papeštva in sploh cerkvene organizacije, je bilo vedno v interesu duhovščine, da je Jezusove nauke zavila, da je vsaj navidez spravila v soglasje to, kar si naravnost nasprotuje. Zato pa je cerkev sama popačila Jezusove nauke in duhovščina je delovala vedno s svojimi zaviranimi razlagami na to, da bi se masa ne seznanila z bistvom pravega krščanstva. Da, hijerarhija je tako popačila čiste krščanske nauke, da bi jih Jezus sam ne spoznal več, ko bi prišel zopet na svet. Cerkev ni razširjala pravega krščanstva, ampak popačeno.

Nervozen človek.

Modni način življenja je napravil nervoznega človeka; on ne more mirno stati na istem prostoru dalj časa, ne more opravljati svojega posla tako kakor bi moral, ne more dobro spati niti jesti, sovrži družbo in zabavo. Njegovi nervi so utrujeni, porabljeni in rabijo nove hrane. Naj priprostejša in najboljša pot haniti in krepčati nerge je prisiliti prebavne organe sprejemati in prebavljati dovolj krepilne hrane. Dajte takemu bolniku regularno za kratko dobo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, da si stimalira apetit. Ko hitro je to storjeno, bodejo prebavni organi zopet začeli redno delovati, nova kri se bo poridila kot rezultat asimiliranja hrane in ta nova kri bo razpošiljala hrano vsim delom človeškega telesa. Živci bodejo postali zopet jaki in trdni. Rabite to zdravilo za vse slučaje nervoznosti in pri pojavih slabih prebave.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616-622 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

O MEDNARODNEM JEZIKU "ESPERANTO".

Mednarodni pomožni jezik "esperanto", ki ga je sestavil varšavski zdravnik dr. Zamenhof si pridobiva med velikimi narodi, kakor Angleži, Francozi in Nemci vedno več privrženec. Vsled lahke metode učenja ima danes privrženec v vseh vrstah raznih narodov.

Velike ugodnosti, ki jih prinaša mednarodni pomožni jezik človeštvu, so na dlani. Trgovcu je omogočeno, da stopi direktno v zvezo z inozemskimi trdkami in privatnimi osebami. Popotnik in turist je oproščen časomornega učenja tujih jezikov, ki se govore v deželah, katere prepotuje. Zbiratelju posebnosti in ljubitelju športa pa je možno z osebami drugih držav stopiti v zvezo, da goji skupne interese, medsebojno trgovino, izmenjavo itd.

Vsem mednarodnim zvezam, z znanstvenimi, političnimi, verskimi in drugimi cilji je esperanto pripraven pripomoček medsebojnega razumevanja. Na vseh internacijalnih kongresih je postal neizogibno potreben in od strani ma hom časomorno in dolgočasno prestavljanje predavanj v razne žive jezike.

Posebno pomembna pa je važnost mednarodnega pomožnega jezika za literaturo in vedo. Samo po "esperantu" nam je omogočeno, da postanemo dela velikih avtorjev takoj skupna last vseh narodov. Isto velja za časopise, posebno znanstvene, ako so pisani v jeziku, ki ga razume vsak izobraženeec, najsibo Evropejec, ali Amerikaneec, Skandinavec ali Italijan. Vsak matematik n. pr. dobro ve, kako neprijetno in ovirajoče je za študij, da so ravno dela največjih mojstrov pisana v latinskem, francoskem in angleškem jeziku. In tako je na vseh poljih vede. Jezikoslovci pa, ki se hoče poglobiti v lepoto tujih književnosti, ostane polje živih jezikov vedno nedotaknjeno. Ali skoro vsem je učenje tujega jezika sredstvo v namen in tem hoče mednarodni pomožni jezik dati enostavnejše in lažje nadomestilo.

Občudovanje vzbuja, kako se danes na primer po vseh univerzah v Nemčiji učenje esperanta propagira. Na vseh nemških visokih šolah obstoje sedaj stolice za esperanto. Le Slovenci smo tako zatelebani, da nočemo spoznati dobrot, ki se jih drugi narodi oklepajo; v dokaz tega naj služi dejstvo, da med Slovenci nisem mogel dobiti založnika, ki bi mi hotel izdati malo esperantsko slovnico, katero sem sestavil za Slovence. Nemci so zagotovo toliko premeteni, da ne bi po vseh svojih visokih šolah gojevali učenje esperanta, ako bi bila to le prazna slama. Naša slovenska javnost pa se esperantu roga in smeji. Neki slovenski knjigotržec mi je dejal: "Za boga Vas prosim, kdo bi mi pa kupil to neumno šaro?" Seveda za "Grofio beračico" se najde čitajoče občinstvo. Jasen dokaz, na kakšnem duševnem stališču stoji naš narod.

Posebno naše dijaštvo bi bilo poklicano, da postane pionirstvo tega velikega dela. Kajti k velikim tednostim, ki morejo vsakomur koristiti, prihajajo za dijaštvo še posebne koristi. N. pr.: filolog, ki zaradi študij potuje v inozemstvo, si pridobi kot privrženec mednarodnega pomožnega jezika zveze s kolegi ali nujniki tujega kraja in dežel. Naravoslovec, geograf, zgodovinar more z njegovo pomočjo zadobiti informacije o inozemskih krajih, njih lepota in njih zgodovini itd.

Se več pa bo vsakomur koristil mednarodni jezik v poznejšem življenju. Najboljši dokazi za to so ravno dejstva. In zato pristopam sedaj od obče ideje mednarodnega pomožnega jezika na znano, uspešno in veličastno uresničenje te ideje, na "lingvo internacia" ali "esperanto", ki ga je sestavil imenovani ruski zdravnik dr. Zamenhof. Dvajset let je preteklo, odkar je dr. Zamenhof nastopil v javnosti in v tej dobi je esperanto preстал svojo ognjeno izkušnjo in postavil v sene vse svoje konkurentne, katerih najpomembnejši je župnik Sehleyerj Volapük. Še pred desetimi leti so bili esperantisti samo v Rusiji, prav malo jih je bilo v Franciji in sosednjih deželah. Samo en časopis je izhajal v esperantskem jeziku. In danes po desetih letih imamo esperantiste po vseh delih sveta. V 170 mestih vseh dežel obstojajo esperant-

ske posredovalnice in informacijske pisarne, danes obstoja 639 esperantskih društev ter 61 mednarodnih strokovnih esperantskih društev, 38 raznih esperantskih časopisov roma vsak mesec ali vsakih 14 dni med svet. Vzlic mnogemu nasprotovanju raste to mogočno gibanje od dne do dne. Leta 1905 so se sestali esperantisti vseh narodov prvič na mednarodnem kongresu v Bologne sur Mer (Francija) in so svetu dokazali, da je uresničenje problema svetovnega jezika možno. Prvemu kongresu je l. 1906 nasledoval drugi v Ženevi (Švica) in v avgustu l. 1907 se je vršil že tretji kongres esperantistov v Cambridge (Anglija). In tako bodo sledili še drugi, določeno je, da bo l. 1909 kongres esperantistov v Pragi.

V preteklem letu se je ustanovila mednarodna esperantska dijaška zveza, katere tajnik je: A. Vincenneux Beaune (Côte d'Or, France) in blagajnik: R. Sakovič Novograd-Volinsk (Rusija). Ta zveza šteje doslej šele 1600 članov, ali ravno ti člani kakor slavni angleški fizik I. Thomson so porok, da bo hitro rasla. Namen te zveze je, da se vpelejo kot oficijelni jeziki pri vseh mednarodnih znanstvenih kongresih, znanstvenih objavah. Poleg tega se zveza peča z vprašanjem enotnega denarnega sistema.

Poleg tega obstoja cela vrsta mednarodnih strokovno-znanstvenih esperantskih društev, tako za pravnike, medicine, matematike itd. Tako se dijaku, ki se zanima za esperanto, nudi prilika, da po končanih študijah stopi v tako združenje ter ima praktično korist iz "lingvo internacia".

Na Francoskem in Angleškem je esperanto vpeljan ne samo na visoke šole, marveč tudi v srednje šole. Ako uvidevajo tako veliki narodi korist esperanta, gotovo bi tudi nam Slovincem bil koristen. Posebno na Nemškem se je zadnji čas razpredla čila agitacija za esperanto.

Franjo Krašovec.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

Ali ste že poskusili?

CROSS

ZDRAVILNO GRENKO VINO

Se dobiva pri EUG. PARIZEK CO.
659-661 Blue Island Av., CHICAGO

Ako Ti je list "Glas Svobode" všeč, priporoči ga prijateljem in znancem; ako Ti pa ni dovolj, povej nam!

Bolečine v hrbtu in nogah izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Rojaki! Čitajte "Glas Svobode!"

Ta štedilnik

z visoko polico, delan iz vlitiga železa z niklastimi okraski. Vreden \$30.00. Garantiran za \$19.95 na lahko izplačilo po en dolar na teden

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Na čepu vedno PIVO najbolje vrste

dobro vino in izvrstna žganja v gostilni Narodne Dvorane

585-587 S. Centre Ave. M. Šanjek & M. Hans, last.

Shajališče skoraj vsih hrvatskih in slovenskih društev.

Brezplačni prigrizek Biljar Unijske smodke

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 3

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

V pojasnilo.

Naši ameriški rojaki pošiljajo denar v staro domovino največ po Frank Sakserju v Novem Yorku, nekateri pa to store sami ali naravnost po pošti.

Kdor pošilja denar (vloge) v Mestno hranilnico ljubljansko s posredovanjem Franka Sakserja, dobi v kakih 25 dneh uložno knjižico, ker se poslovanje med Frankom Sakserjem in Mestno hranilnico ljubljansko jako točno izvršuje. Kdor pa pošilja sam denar, zavleče se stvar večkrat za več mesecev, in sicer zato, ker stranka zajedno ne obvešča hranilnice, kaj naj se stori s poslanim zneskom, ali pa svoj naslov tako netočno naznani, da se ji ne more knjižica poslati.

Gospod Frank Sakser je naš zaupnik v Združenih državah že več let, je z nami v zvezi in zato je najbolje, da se ameriški rojaki naravnost do njega obračajo. On gotovo vsakomur točno, hitro in zanesljivo ustreže.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska.

John Urbanc

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.
Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.50

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

ZAVERNIK & CO IN SLOVENSKA NARODNA POD- PORA JEDNOTA.

Razne govorice že dalj časa
krožijo po Chicagi o nekem pogaj-
anju med g. Kržetom in Kondom
zaradi naše kritike v "Glas Svo-
bodi", napram gospodarstvu v
glavem odboru S. N. P. J. Od-
kod je to blebetanje izviralo, nam
ni znano, toliko pa vemo da mi
nismo dali niti najmanjšega po-
voda k temu, ker smo vsemu
izzivanju in natolečanju molčali
kakor nas je uredniška molče-
nost in pošteno moštvo vezalo.

Se ve, sedaj je stvar drugačna.
Zadeva je v javnost prišla brez
našega prizadevanja in tako smo
tudi uredniške molčnosti odve-
zani ter slobodno spregovorimo
besedo v tej točki, da se stvar po-
jasni kakor je v resnici bila, in to
temveč, ker krožijo govorice,
katere dejstva ne odgovarjajo in
se v mnogih točkah nasprotujejo.
To nas je napotilo, da pridemo z
resnico na dan, da zvejo člani in
društva S. N. P. J. Jednote za kaj
da se je šlo in se še gre, in pa, da
prilivirani zdržbar Zaverinik z
njegovimi kliki, dobi po nje-
govih brezobnih čelustih, kakor po-
šteno zasluži.

Cela zadeva je sledeča:
V začetku januarja meseca t. l.
prišel je neki član društva "Slavi-
je" št. 1 S. N. P. J. Jednote k M.
V. Kondu ter mu rekel, da naj
gre z njim, ker želi g. Krže z
Kondom govoriti. Konda je doti-
čnemu odgovoril, da ne gre nika-
mor in ako ima g. Krže kaj z njim
za govoriti, ve kje da je, ter naj
pride na Kondov dom.

Sel je odišel, a čez dva ali tri
dni zopet prišel in Konda s seboj
spravil ter sta šla v neki salon na
18. cesti, kjer se bi sestala z g.
Kržetom. Tja dospel g. Krže ni
bilo in Konda se je domu vr-
nil. Čez dva dni je g. Kržetov od-
poslanec v tretje prišel po Kon-
da, toda Konda mu je odločno po-
vedal, da nikamor ne gre ter je
pristavil, da kar lista "Glas Svo-
bode" tiče, nemore ničesar sam
ukreniti, ker je tast Mayer so-
družnik; svobodno pa je g. Krže-
tu, da v naše uredništvo pride.

In res. Prišla sta g. Krže in do-
tični član društva "Slavije" št.
1 v nedeljo dne 10. januarja po
12. uri popoldan v naše uredni-
štvo, kjer se je g. Krže izrecno
predstavil, da pride kot zasebnik.
Kaj je mislil s tem reči, nam ni
znano, vedli pa smo, da kot od-
poslanec glavnega odbora ne pri-
haja.

Po običajnem sprejemnem po-
zdravu reče g. Krže: "Prihajam,
da bi se sporazumeli ter da bi se
prenehalo s kritiko v "Glas Svo-
bodi", napram Jednoti oziroma
glavemu odboru". Na to je naš
sodružnik Mayer odločno zavrnil
rekoč: "Gospod Krže! Zakaj pravi-
te "napram Jednoti"? Kedaj
smo mi pisali o Jed. da ji bi škod-
ovali? Dokazite nam to! Zakaj
pustite da Proletarčari resnico
zavijajo in pa še celo, ko Vi in
Petrič sama v Proletarču pišeta
in to vedoma nerresnico? Doka-
žite nam le eno najmanjšo stvar, da
smo mi v naši kritiki nerresnico
pisali in takoj prekličemo vse." Gospod Krže se je na tajbo spravi-
l, čes, da on v Proletarču ne piše,
kar mu je pa Mayer takoj iz-
podbil in nadaljeval sledeče: "Vi
gospod Krže pravite da bi mi s
kritiko prenehali, ali kaj, ko smo
jo še le pričeli in jo bomo preki-
nili — ne zaključili — komaj kon-
ce februarja ali pa pričetkom
marca. Gradiva imamo polno in
vsako Vaše Glasilo nam daje snov
za nadaljevanje kritike. Da pre-
nehamo z našo kritiko je samo e-
no sredstvo mogoče in sicer to:
Da takoj v jednotno blagajno za-
ložite ves primankljaj, katerega

ste Vi oziroma glavni odbor za-
krivili, potem da z Vašim nepra-
vilnim terorizmom prenehate in
konečno, da vse člane katere ste
proti pravilom in brez vzroka sa-
molastno izključili, zopet spreje-
mete in jim primerno zadoščenje
daste."

Gosp. Krže je na to odgovoril:
"Ta drugo bi se vse storilo, samo
denar povrniti; od kod pa vzeti!"
Na to Mayer: "Ja, se ve, to je te-
žavno in to temveč, ker kakor ču-
jemo je samo o Klobučarjevi aferi
primankljaja okoli \$700?" G. Krže:
"Saj je tudi \$900!" Mayer:
"Tudi to nam je znano iz gotovega
vira, in tudi nam je znano, da
niti natančno ne veste, koliko je
primankljaja." Gosp. Krže: "Se
ve, da ne vemo!" Mayer: "Vidi-
te gosp. Krže, da smo mi povsem
dobro informirani! In recite: Ali
ni naša kritika resnična?" Na to
vprašanje je g. Krže odgovoril
sledeče, kriljate besede: "Vaši
kritiki se nemore oporekati, ker
je resnična in stvarna!"

Na to je Mayer nadaljeval:
"Nam je drago, ko resnico pri-
poznate, a vzle temu ste hodili
okolo odvetnikov in sodnikov, da
bi nam usta zamašili! Kako se to
strijna z dejstvom, ker edino ne-
dostake ožigosamo, kateri se v
glavem odboru godijo in vendar
ste mislili nas k molčanju sodnim
potom prisiliti. Saj se vladarji,
predsedniki kritizirajo, a Vas pa
da se ne bi smelo!" G. Kržetov
odgovor je bil: "Vi ne poznate
naših ljudi!"

Na to je M. V. Konda besedo
povzel, ter rekel: "Stavite Vaše
predloge in mnenje g. Krže, ka-
ko Vi mislite, da bi se neljuba
stvar končala." Gosp. Krže je sle-
deče povedal: "Jaz sem prišel do
prepričanja, da jednotno "Glas-
silo" ne odgovarja svojem na-
menu in sicer ker ni sposobno za
agitacijo. Moje mnenje je tedaj,
da bi se "Glasilo" prenehalo in
da bi se za Jednotno Glasilo v pr-
vi vrsti "Proletarec" in v drugi
vrsti "Glas Svobode" proglasil!"
Konda in Mayer sta h krati izja-
vila, da s tem ne bo nič! Na to je
tudi dotični svetod in član dru-
štva "Slavije" pripomnil, kar so
bile edine besede med vsem pogo-
vorom rekoč: "S tem se člani ne
bodo zadovoljili. Da bi dva lista
bila kot "Glasilo", to ne gre".
"Dobro se pa tako naredi", reče
g. Krže "naj pa bo "Proletarec"
Glasilo in "Glas Svobodi" se pa
da letno 100 ali 200 dolarjev pod-
pore!"

Mayer je g. Kržeta vprašal:
"Kako bi pa ta izdatek — podpo-
ro — zaračunal? Meni se to vidi
nemogoče." A gosp. Krže je odvr-
nil: "To je prav lahko. Da se v
račun: za oglaš 50 ali 100 dolar-
jev, in je v redu!" — O takih "o-
glaskih" in kako se zaračunajo,
bomo posebno pozornost posvetili
oglasu v "Proletarču" o petletni-
ci, kako bo zaračunjen. Sicer, o
tem še spregovorimo.

Pri tem je g. Krže, tudi pripo-
mnil, kako bi bilo, če bi se dru-
štva od S. N. P. Zveze k S. N. P.
Jednoti priklopila, na kar je pa
Konda odgovoril, da on nemore v
imenu Zveze govoriti, kar pa nje-
govo osebo zadene, tako: "Ne!"
Zveza se bo razvila brez vsakega
terorizma v mogočno Jednoto ter
društvam ni potreba se k nobeni
drugi Jednoti priklepati.

Danes že vidimo, da je bil Kon-
da dober prerok in da je pravo
zadel.

S. N. P. Zveza se razširja tako-
rekoč bliskoma med tem, ko se je-
danji glavni odbor S. N. P. J. za-
vozil v jarek iz katerega je edina
pomoč rešitve da se ves glavni od-
bor prej ko slej pošle v "zasluž-
ni" pokoj, gotovim članom pa dá
krepko breo! Po tem je upanje da
se to nekdaj prelepo drevo zo-
pet ojači, da člani in drugi, kateri
nameravajo člani postati, zopet
prejše zaupanje dobijo, v nas-
protnem slučaju, bo se Joža Jere-
mija smejal na razvalinah — ka-
kor se škodoželjnejzu — no ja,
rečemo: spodobí.

Po zgoraj navedenem brezuspe-
šnem razgovoru, sta se g. Krže in
dotični član, poslovala in odšla na
sejo društva "Slavije".

To je bilo vse do takrat. Pre-
teklo je precej časa nakar se po-
javi v našem uredništvu drugi
"posredovalec" ter povabi Kon-
da naj pride k g. Stastnyu na Blue
Island Ave., kjer se sestanejo z g.
Kržetom, da se kako sporazumlje-
nje ali kompromis doseže. Konda
ni bil pri volji k sestanku iti, a
ker Mayer je tudi "veliko čast"

odklonil, je vendar na Mayerjevo
prigovarjanje Konda tja šel. Kon-
da tja prišedi je našel razven g.
Kržeta dva "mašetarja". Kaj se
je govorilo pisec tega ne ve, ker
zraven ni bil, ve pa toliko, da se
je šlo za prenehanje kritike in pa,
da bi Konda privolil, da Proleta-
rec jednotno glasilo postane. Da
Konda o tem ni hotel ničesar sli-
šati, to bo vsaki razumel, kdor ko-
ličkaj razmerje pozna in pa ve da
je edini list "Glas Svobode" kot
ustanovitelj S. N. P. /Jednote,
"Glas Svobode" je dolgo časa a-
gitacijo brezplačno razširjal in še
po tem, ko se mu je nekaj pla-
čavalo, tako da niso bili niti tis-
kovni stroški pokriti. A sedaj pa,
ko bi se lahko listu kot jednot-
nem Glasilu primerno plačalo, ter
si bi S. N. P. J. še zraven lepo
svoto prihranila; ja sedaj pa naj
bi revolver-jurnal "Proletarec"
tisto užival, kar je "Glas Svo-
bode" priboril. Tega g. Krže, celi
glavni odbor in Joža Zahrbnik ni-
kdar in nikoli ne bodo doživeli.
To si naj možakarji zapomnijo!

Konda je zopet odšel in dogo-
vorjeno je bilo, da se prihodnji
petek zopet sestanejo, toda Kon-
da je g. Kržetu takoj z dopisnico
naznanil, da njega, Konda, na se-
stank ne bo. In tako je ostalo.
S pogajanjem ni bilo nič, kompro-
misom nič in tudi nič ne bo, dok-
ler v naših prsih srce bije za res-
nico in pravico. Da bi se mi našim
načelom kedaj izneverili, o tem
niti misliti ni. In naj še toliko
šušmarji lažejo in obrekujejo, mi
bomo šli po naši začetni poti na-
prej in naprej do naše zmag.

Srce nas šestokrat boli, ko smo
prisiljeni, da moramo dragi čas in
v listu lepi prostor tratiti, da od-
govarjamo najostrejšim lopov-
ščinam, koje so izrodek zlobnežev
ki niso vredni da bi jih pošten člo-
vek v misel vzle.

In taki ljudje hočejo nekaj go-
voriti o tožbi napram Konda —
Mayer — Skubien! Večje buda-
losti ni pod milim solncem, kot je
ta. Jezikovni učenjak s petimi
"šprahami" podkovani, bivši Pa-
namski inženir in botanik živega
srebra Joža, Zaverinik, le ta bi
nas neposredno poslal v Joliet!!!
Kaj pa da! Toda, kako še pravi
Bošnjak? On pravi: "Vražje lazi-
ce kašljaju a nimaju ništa blju-
vati". Duševni revež! On hoče na-
voditi in svete dati, kako se mo-
ra napram nam postopati, a sam
pa noče nastopiti. Zakaj ne gre k
Rev. Sojarju, morebiti mu nasve-
tuje kakšnega, da mu po slepa-
riji zopet "poročstvo" podpiše, ka-
kor je svoječasno nalagal Cepu-
der-Kosmača, da sta le ta podpi-
sala poročstvo za \$300.00, ne ve-
doča da je za lažnjivega Zahrbni-
ka.

Kakor bo še znano cenjenim čit-
ateljem, zaklel se je bil svoje-
časno "poštenjakovič" Zaver-
inik, da mora S. N. P. J. razbiti.
Ko se je šlo na njegovo prizade-
vanje napram takratnim gl. urad-
nikom John Stonich, Konda in
Klobučar, zaradi neke provizije
od društvenih znakov, letal je Za-
hrbnik od Poneja da Pilata, da
bi mu kdo poročstvo podpisal. Bil
je pri g. izdajalcu rodne zemlje
Hermanu; a tega "band" ni vre-
den piškavega oreha; letel in za-
tekel se je nato kot pristni "ober-
soci" k g. Rev. Sojarju. Ta go-
spod mu ni dal poročstva ker niti
"cvajerja" ni vreden, pač pa mu
je dal svoj novopečeni in brato-
ljubni po pravem krščanstvu diše-
či blagoslov in pa pismeno pripo-
ročilo do nekoga farana. Tega ni
bilo doma in zvišeno delo oziroma
pota "obersocija" so bila zaba-
davo. Zvita buča zmisli se je ne-
kaj drugega in poslal je bil Cepu-
dra k Kosmaču, da naj mu "band"
za \$300 podpiše ker bo jednotne
račune pregledaval pa potrebuje
v to svrhu poročstvo. Toraj on,
Cepudra, in ne Zahrbnik. Kosmač
v dobri veri da Cepudra za-se
"band" potrebuje, ga je podpi-
sal. Lažnivi Zaverinik je poro-
čstvo imel, da je napram omenje-
nim uradnikom sodnim potom na-
stopil in si sodno priznani dolgi
nos priboril; o čemur pa molči
kot polito ščene.

Kosmač je čez več časa dobil od
Cepudra dopisnico da naj gre na
sodnjo da "band" odtegne. Na
dopisnici je Cepudra priznal, da
poročstvo ni bilo za njega marveč
za izdajalca Zaverinika.

Tedaj tako si zna Zaverinik po-
ročstvo pridobiti in s svojo izvan-
redno znanostjo dolge nosove iz-
poslovati. Tako se godi ljudem,
kateri znajo kar po pet jezikov
govoriti.

(Pride še.)

OSEM URNI DELAVNIK.

Bilo je na večer 1. maja.

Kakor po navadi, predno se ne-
beška vrata zapro in zvezde priž-
gó, šel je gospod bog na mal spre-
hod doli na zemljo.

Ko se je tako tja po cesti šetal,
videl je nenadoma cele trope lju-
di, kateri so mu nasproti prišli.
Razločno je bilo videti, da rav-
nokat od dela prihajajo; kajti ro-
ke in obrazi so jim bili umazani,
in šli so težkih in utrujenih ko-
rakov.

"Kaj hočete vi še tako pozno?"
je vprašal gospod bog.

"Mi nismo mogli popred priti,"
so odgovorili. "Nameravali smo
te prositi, da delo drugače ure-
diš."

Gospod bog se vsede na kraj ce-
ste ter nagubani čelo. "To je
vendar čudno, kako ste se priva-
dili, da se vsaki trenutek k meni
zatekate, kakor hitro vam je le
kaka malenkost na potu. Danes
zjutraj me je motil neki župnik
s praskanji, če bi jaz nasprotoval,
ko bi on v četrtke opoldan gosti-
to napravil. On je na povabila za-
pisal "Ako bog hoče" — zato po-
vabila lahko orekli, je rekel. To
je mene stalo nepotrebnega časa,
in jaz mislim, da sem vse tako pa-
metno uredil, da si za vsaki slu-
čaj vi sami lahko pomagate".

Tako je rekel gospod bog.

Množica ljudstva na je na ko-
lena popadala ter je vse povprek
vpilo: "Mi nočemo dlje, kot osem
ur na dan delati . . . mi hočemo
imeti čas za spanje . . . čas za
prebiranje "Glas Svobode" . . .
mi hočemo se z našimi otroci za-
bavati . . . mi se hočemo z naši-
mi dekleti po gozdu sprehajati
. . . mi se hočemo pri dobri go-
dobi, pri mnetosti in lepoti okrep-
čati in poživljati, kar si ti na zem-
lji ustanovil."

"Kde vam pa to vendar zabra-
njuje?" je vprašal gospod bog
Tu so nastopili en tovarnar, en
veleposestnik in en župnik, globo-
ko so se priklonili ter rekli gos-
pod bogu: "Ni mogoče željo teh
ljudi izpolniti. S tako malim de-
lom nemore svet obstati. Potem
bi se vse porušilo."

Gospod bog si ogleda te tri go-
spode in vpraša: "Ali ste samo vi
trije tega mnenja?"
"O ne!" so odvrnili. "Tako
kot mi mislimo jih misli mnogo
. . . misli jih veliko . . . en cel
polk. Mi trije smo samo njih za-
stopniki."

"Zakaj pa potem niste vsi sku-
paj k meni prišli, kakor delavci?"
Oni so se osuplo spogledali ter
konečno odgovorili: "Ta drugi
nimajo časa . . . eden hoče "A-
merikanskega Slovenca" čitati . . .
drugi hoče "špano" vleči . . .
zopet drugi "durak" igrati, ne-
kdo v gledališče iti . . . eden kon-
cert posetiti . . . eden se igra z
otroci . . . in eden na spalniku
počiva . . ."

Na to je gospod bog povzdignil
roko in se toli smejal, da so pri-
želi vsi zvonovi zvoniti. In po-
tem se je obrnil proti delavcem
ter dejal: "Le pojdite nazaj na
zemljo in jednako storite. Dam
vam zato svoj blagoslov."

Adam je kriv potresa v Messini!

V katoliškem lističu "Sveti
Bonifacij" izšel je članek o po-
tresu v Siciliji. Modrost tega listi-
ča je praveata abeceda prismođa-
rije, in da se naši cenjeni čitatelji
o tem verjeto podamo tukaj iz-
vleček dotičnega članka:

"Sicilija. Zakaj pošilja bog ta-
ke strašne dogodke? Tako popra-
šujejo na tisoče bednih . . .
Brezverski odgovor: Ta katastro-
fa ni nič drugega, kot prirodni
pojav. Ali morabiti ni zato od bo-
ga? Ali ni on že v početku stvar-
jenja uredil prirodo tako, da se je
oni potres točno 28. decembra
1908 pojavil? In morda ni bil
vzmoči drugače urediti? Če to ne
bi bilo tega mogoče, ne bi bil vse-
gamogočen, ne bi bil bog! — Ta-
ko je ta odgovor edini odgovor
za brezbožnike in to neizpodbit
odgovor. Edini pravi odgovor da-
je nam vera: "Kakor vsa zla in
bede, ktera človeka doletijo od
prirode, tako je tudi ona previde-
na vže pri ustvarjenju sveta, kot
nujna posledica tega stvarjenja.
A da je ona nesreča zadela člo-
večanstvo, to je bog že popred
odredil kot kazen za človeški pre-
stopki, katerega je pregrešil A-
dam. Obratno bi bil bog to druga-
če naredil . . ."

Na kratko: Adam je kriv po-
tresu v Siciliji! O Adamče, o ja-
bolko, o Eva! — Preklicana ba-
bura! Pa merski som!

Slovenska Narodna Podporna Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Ave.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave.
JOHN VERŠČAJ, blagajnik; 1411 Clarence Ave., OAK PARK ILLINOIS

NADZORNIKI:

JOSIP VRŠČAJ, MAR. V. KONDA, ALOJS SKUBIC.
Zdravnik: B. J. DVORSKY, 55 Fisk Str.

Vsi v Chicagi, Illinois.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na
tajnika Josip Ivanšek, 1517, S. 43rd Ave. Chicago, Ill.

WELKY'S

Restavracija in gostilna,

552 Blue Island Ave.

CHICAGO

Vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

Vsak slovenski delavec mora
čitati "Glas Svobode"!

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

ED. SIHRA,

SALOON

izdelovalec finih Havana in do-
maćih smokk. Tudi prodajam vse
vrste tobak na debelo in drobno.
612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

z lepo urejenimi kegljiščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

Kasparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od
vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele
sveta; prodajamo šiferte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Yondorf Bros

DVE VE-
LIKE
PRODA-
JALNE

NA BLUE ISLAND AVE.
Vogal 14. CESTA

NA NORTH AVENUE
Vogal LARRABEE ST.

Terpežne obleke po zmernih cenah, hitra
poštena in zanesljiva postrežba.

Možke obleke in površniki

po

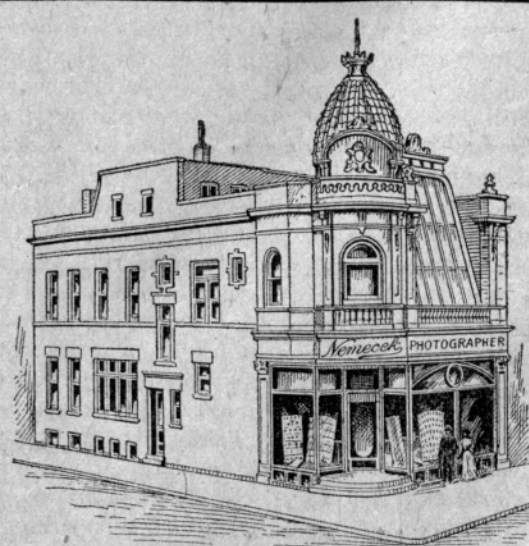
\$12.50, \$15.00, \$18.00,
\$20.00 in \$25.00.

Popolna zaloga oblek
za dečke

po

\$2.95, \$3.95, \$4.95
do \$6.45.

Najboljše "klobuke" po \$2.00 v Chicagi prodajamo
mi, kakor tudi tako imenovane zajčjake [Stetson
klobuke.]

Najmodnejši češki-slo-
vanski fotografski zavod
v Ameriki

Němceček
FOTOGRAF

589 West 18th St.
nasproti

Č. S. A. dvorane

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh

Vstanovljena dne
Inkorporirana dne

Pennsylvania.

16. avgusta 1908.
22. aprila 1909.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: IVAN BREZOVEC.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328
Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ.
Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435
Predsednik: FRANK SEGA, Box 406
II. nadzornik: JOSIP CULJKAR,
III. " " IVAN GLAVIČ,
Nadzorniki
Predsed. MICHAEL AMERSEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa.
II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa.
III. " " MARTIN PETRIČ,
Zapisnikar: FRANK PAVLOVČIČ,
Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL,
 Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovolijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

DOPISI IN POROČILA

Johnstown, Pa. 16. maja. 09.
 Cenjeni list "Glas Svobode" in
 cenjena društva S. N. P.
 Jednote!

Prosim da mi daste malo prostora za moj dopis, ker iz našega kraja se malo ali pa skoraj nič ne piše in ne čita, akoravno je mnogo društev katere spadajo k S. N. P. Jednoti.

V prvo odobravam dopis, katerega je pisal g. dopisnik v "Glas Svobode" št. 19 iz Pueblo, Colo. Resnica je, da društva in člani spimo, tako rekoč kot medved v brlogu, ali sedaj je prišla lepa cvetoča spomlad. Toraj stopimo na noge, posebno pa sedaj, ko je ta čas za hrošce, pa ne mislite da mislim na hrošča, kateri leta po drevju, marveč na hrošča, kateri se nahajajo v glavnem odboru S. N. P. Jednote, to je rešetar g. Krže; kateremu bi bilo že čas zdavnaj peroti postriči, ker tako visoko leta po chikaškem mestu in naše borne cente zapravlja. In pa posebno, ker je že tako močan postal, da kar brez vzroka in vprašanja društva suspendira in članne izključuje. Ali ima to pravico gl. odbor, ali kdo drugi?

Vprašam Vas g. Krže, ali ste pozabili na našo izključitev br. Murna? Ali ne veste kaj ste pisali o njem, da se ne more in ni mogoče ga izključiti. Mi smo Vam gotovo dosti tehtne vzroke poslali, toda Vi ste odgovorili, da to je malenkost. Ja, za Vas je bila malenkost, ker Vam je v New Yorku čevlje snažil!

Da ga tudi gl. porotni odbor ni izključil je dokazano, ker se niti odgovora nisem dobil na pismo ko jega je sklenilo naše društvo "Triglav" št. 82, ali pa je mogoče da se rabi za izključitev enega člana eno celo leto? Pa ni tisto, ampak, ker gg. gl. odborniki vsi v en lovski rog trobite, za to se pa tako lepo razglašalo o Vas!

Vprašam cenj. društva in članne S. N. P. J., mogoče da se Alojzij Murn, doma iz Novega mesta na Dolenjskem, nahaja v kakem drugem društvu naše Jednote, prosim da bi se meni naznanilo, ker sem zelo radoveden. Podam vam tudi vzroke o njegovi izključitvi. Ko je bil tajnik pri našem društvu, napravil je vse, kar se mu je zljubilo; se ve da, to si je on mislil, ali prišli smo kmalu na sled, kateri je smrdel po "sihi ruobi"; on je zoračjal 1. društveno blagajno. 2. Se ni hotel ravnati po pravilih, in 3. Pa še assesment na hotel plačati, katerega še danes dolguje.

Ali niso te krivde zadostne za izključitev? Ne! Pri g. Kržetu in pri gl. porotnem odboru je to neznatna malenkost!

Tedaj, kaj mislite bratje člani o tem?

Vprašam tudi cenj. brate člane delegate, kako se je sklenilo na konvenciji za povišanje assesment, ali za določen mesečni čas, ali za toliko časa, kakor je bilo pisano v glasilu naše Jednote?

Morebiti katero društvo poreče: "Zakaj pa niste delegata na konvenciji poslali?" Toda to nam ni bilo mogoče, ker se je naše društvo ustanovilo komaj par mesecev pred konvencijo.

Ali prihajajoč bode pa naš delegat gotovo navzoč, da si bo ogledal okrilje g. Kržeta. In da se ne bode reklo S. N. P. Jednota bo fu!!!

Kakor se spominjam, pisalo se je pred letom dni, kako je važno

sklicavati izvanredno konvencijo in poslati delegate. Seveda da je bilo takrat važno, ker novi gl. odbor je bil še kot mladi ptič v gnezdu, se ni znal in ni smel pomagati. Toda, sedaj misli da je vsegamogočen ter slobodno dela kar hoče.

Seveda, ako se ne bodo cenj. društva zbudila in zahtevala da se skliče konvencija čim prej je mogoče, bode gl. odbor zadovoljen in molčal tudi ako jo še ni tri leta in potem bomo pa res rekli: "Good by Mr. Krže."

Toraj še enkrat opominjam vas cenj. društva S. N. P. Jednote, da se združimo ter zahtevamo da se skliče konvencija in da se pošle, moze, kateri so zmogni za to delo, ne pa da se jim bo reklo po konvenciji "kimovci".

Ko je naše društvo dobilo prvo Glasilo, pisalo se je v njem: "Sedaj je temelj postavljen S. N. P. Jednote in da Jednota ni kakšna zavarovalna družba, marveč je v korist članom v kaki bolezni in v smrti." Ali sedaj se pa bere, da hodi g. Krže z člani se pogojati za podpore in smrtnine, in potem se pa še prav lepo izrazi: "Ali ni to lepo in koristno za Jednoto!"

Le kje imate oči in pamet! Ali ne veste da vsaki član (!?) prejme Glasilo in bere; kaj o tem reče, to je pa zopet nekaj drugega: "Zmenoj se bode ravno tako zgodilo, ako me zadene tak slučaj." In vsled tega izgubijo člani pogum in veselje biti in ostati dobri člani pri društvi te Jednote.

Vprašam Vas tudi: koliko časa pa potrebuje, da en bolan član podporo dobi? Cele 2-3 mesece! Oh, ti uboga Chicaga, ali si res tako daleč?

To mora biti še dalje kot stara domovina, kajti ako me nesreča doleti z boleznijo, bodem rajši pisal po denar v stari kraj, pa sem zagotovljen da jih bodem prej dobil, kot pa od Jednote.

Prihodnje Vam se kaj več novega sporočim a za sedaj še dostavljam, da bode naše lepo cvetoče društvo "Triglav" št. 82 gradilo lepo dvorano na lastnem prostoru, katerega nas bo stala \$1500 vse skupaj.

Sedaj pa pozdravljam vse brate člane in članice S. N. P. Jednote po širni Ameriki, tebi list "Glas Svobode" pa pošiljam naročnino, ker hočem postati Tvoj naročnik in 25c listu v podporo, ker nam prinašaš lepe sadove.

Na svidenje!
Mihael Amershek F. J. Intihar,
 Predsednik Tajnik.

Yale, Kans. 20. maja. 1909.

Prosim, ako bodele kedaj kaj prostora imeli, da natisnete teh par vstrie v naš priljubljeni list "Glas Svobode". Sporočiti hočem kako se nam tukaj godi, da bodo vedli rojaki po Ameriki.

Pred dvema mesecema smo prav slabo delali, a sedaj je nekoliko boljši ko delamo po 4 do 5 dni v tednu. Delo se prav težko dobi, ker je veliko ljudstva, in mnogo rogov je pa še zaprtih. To je vzrok, da nobenemu ne svetujem, da bi zaradi dela sem hodil. Kadar bodo rovi odprti, bodem že poročal.

Sedaj moram pa poročati, kako tukaj napredujemo. V tej mali naselbini imamo "Mednarodni Socialistični klub", koji se prava lepo razvija in napreduje. Prvega maja smo praznovali in smo priredili javni shod ob 2 uri popol-

dan. No shodu smo imeli pa veselico v korist soc. kluba, katere se je prav dobro obnesla. Naredili smo \$73.35 čistega dobička. Začetek veselice je bil ob pol petih, zaključek pa ob 5. zjutraj.

Zatorej, lepa hvala vsem rojakom, kateri so se vdeležili veselice in želim, da bi se še mnogokrat skupaj veselili, to je na 1. maja, kateri je najimenitnejši praznik za delavca.

Pripomniti moram, da take veselice še ne vem tukaj na Yale, Kans. Prišli so ljudje vseh narodov. Slovenci, Nemci, Francozi, Amerikanci itd., in kljub temu je bil tako lep red, da nemorem prehaliti; prav vsakdo je bil zadovoljen.

Sedaj pa še to: Kakor vam je znano po Ameriki, ustanovila se je v Chicagi, Ill. S. N. P. Zveza, ter je tudi tukaj neki rojak začel na to delati, da se društvo ustanovi in priklopi k S. N. P. Z. v Chicagi. Ko je začel delovati, je reklo en par rojakov, saj je že dosti društev, a agitator ga je zavrnil: več da je društev bolje je iz vsaki ima prosto, da aristopit kamor hoče. To je ravno tako, kot je bilo s stariji saloni, več da jih je bilo, ložje si jih prebral. In tako je rojak svoje delo nadaljeval. 3. maja je začel in 9. maja je društvo štel 47 članov. Lepo število. Zatorej rojaki po Zdr. državi, na delo! Ustanovljajte društva in priklopite se k S. N. P. Zvezi v Chicagi, Ill. Tudi ustanovljajte po vsih naselbinah socialistične klube, da bomo razširili socializem ter zamogli priti enkrat na vrhunske kapitalizmu.

Pozdravljam vse napredne rojake po vsej Ameriki.

Član

S. N. P. Z. in soc. kluba.

Gamburg, Mo. 20. maja. 1909.

Prosim malo prostora, da naznam našim rojakom veselo novico. Komaj sem tukaj poldrugi mesec in že se mi je posrečilo ustanoviti novo društvo. Ustanovili smo ga dne 16. maja v najljubši vročini pri sodčku pive in galonu whisky pod zelenim orehom pri g. F. Levarju. In pa kaj še: Imeli smo pečenega prašička in lepo zabavo.

Predno smo ustanovili društvo, razgovarjali smo se, kam da bi se priklopili. K katoliški Jednoti ne, tam se zahtevajo potrdila o spovedi; k narodni Jednoti ne, tam se člani slepijo da ne vidijo, se glusijo da ne slišijo, če zahteva kakšen član pojasnila se ga izključijo itd., tedaj so vsi roke vzdignili da pristopimo k S. N. P. Zvezi v Chicagi, Ill. in to se je zgodilo. Upisalo se je precejšno število članov, samo Slovenskih svobodnomiselnih farmarjev, kakoršnjih je obilo tukaj naseljenih, ter se svedno naseljujejo po več družin skupaj.

To društvo je prvo ustanovljeno iz svobodnomiselnih Slovenskih farmarjev, katero bo tudi dobro napredovalo, in kar je bilo silno potrebno, da bodo videli Slovenci da tudi mi tukaj ne spimo, da se tudi mi zanimamo za novo in še mlado "Zvezo" katerega kaj hitro raste in se razvija ko se društva brzo priklajajo.

Spredvideli so rojaki, da bo to v resnici stavba, koja bo prekašala vse druge starega kalibra, ki so se iz raznih vzrokov preživele.

Zatorej cenjeni rojaki, pristopite tudi vi k tej novi stavbi, da bomo čim prej zgradili velikansko in orjaško poslopje, v katerem bomo v sili utehi našli.

Ne pustite se slepiti in ne glušiti! V naši sredini je jasno, ker mrak in slepilo med nami ne trpimo; v naši sredi bodele vedno videli in slišali; ne bo se treba tožariti z nikomur, ne bo treba protestov, kakor je to sedaj drugod na dnevnem redu.

Zatorej ponovno pozivljam: Ustanovljajte nova društva koder jih še ni, ker nesreča nikdar ne počiva. Priklopite se k S. N. P. Zvezi, kjer vam je najboljša varnost zagotovljena.

Pozdravljam vse brate S. N. P. Z., posebno pa brate društva št. 1 v Chicagi, Ill.

Antón Duller.

Opozarjamo rojake, da nam bode kniga "Opatov Praporščak" kmalu posla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

Ali ste že obnovili naročnino na "Glas Svobode"? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se Vam list redno pošilja!

"IZLOMLJENI VLOMILEC".

Čudna prikazen, kaj ne? Ali vendar je tako. "Neue Stuttgarter Tagblatt" prinaša sledečo zamenjeno dogodbico. Da se zadeva pojasni, tako pripomnimo na kratko za kaj da se gre. V nekem trgu na Nemškem je potujoči rokodelce vlomil pri trškemu peku ter izmaknil hleb kruha a bil je zasaden in v občinsko jetnišnico — vtaknjen; tam pa je okno vlomil in pobegnil. Tedaj pri peku je "vlomil", a v občinski ječi je "izlomil" in ker je pobegnil, je potemtakem "izlomljeni vlomilec".

Imenovani list piše: Vlomilec je potujoči rokodelce, kojega je občinski sluga prijel, ko je pri peku Hörnle vlomil in hleb kruha ukradel.

Prijeti vlomilec je stal pred županom.

"Kaj hočem z vlomilcem stori, gospod župan?" je vprašal občinski sluga.

"Deni ga v luknjo!" reče župan.

"Je prav, gospod župan, jaz ga bom v luknjo vtaknil." S tem je obč. sluga "hudodeleca" odvedel v občinski zapor, kateri je bil ob jednom shramba požarne straže.

Bilo je zvečer tretjega dne. Trg, oziroma prebivalci trga so že mirno dremali, ko je nekdo pri županu na okno potkal.

"Gospod župan!"

"Ha? Kdo je?"

"Gospod župan!"

"Kdo pa je?"

"Jaz sem. Tvoj sluga."

"Kaj pa hočeš tako pozno v noči, ti bedak? saj je že pol devete!"

"On je izlomil!"

"Kdo je izlomil?"

"No, lopov je izlomil."

"Kateri lopov je izlomil?"

"No, tisti, kojega sem pred tremi dnevi vlovil. Vlomilec je izlomil."

"Grom in tresk, sluga, na tistega sem čisto pozabil."

"Ja, jaz tudi, gospod župan."

"Ha, zakaj pa je že sedaj izlomil?"

"Ker smo ga pozabili, morabit je glad dobil, gospod župan."

"Vidiš, to bo resnica, morabit je lačen postal, to zamora biti. Ta teka sedaj po svetu okolo in končno pripoveduje vsakteremu, da smo ga pustili gladu umirati. To ne sme biti, on mora zopet semkaj, to sramoto ne smem na trgu pustiti. Alo . . . teci in skoči za kajonom, ali stoj, pusti plat zvona biti, vse mora za njim skočiti kar ima noge — — —"

Plat znova zvoniti. — Župan je hitel v spalni suknji na središče trga in tržani so se okolo njega zbirali.

Občinski sluga je prišel nazaj. "gospod župan, gospod župan!"

"Kaj je? Imaš lopova?"

"A — oh; Ne! Nasprotno, nekaj se je pripetilo, še enkrat je vlomljeno! Lopov je pri mesarju šunko ukradel in jo seboj vzel!"

Tu je župan s silno zadovoljnostjo spregovoril: "Tako! No je dobro! No pojdite domu, tržanje, in spite! Sedaj lopov nemora reči, da smo ga pustili gladu umirati!"

Kako bi pa bilo, če bi bila trška prava pustila ubogega "vandravca" gladu umreti, če ne bi imel priliko pobegniti? —

Smešnica.

— Neki Slovenec je rojaka nagovarjal naj bi k Jednoti pristopil, češ da je najboljša in najtočnejša v celi Ameriki. Rojak vpraša: "Pa kako, ali se bolniške podpore in usmrtnine tudi kmalu izplačajo?" "Za 'boga kako pa!" se oni odreže. "Povem ti samo eden slučaj: Oni dan je v Clevelandu, O. član Jednote umiral, a med tem mu je naš blagajnik že 'ček' za \$500.00 skozi okno molil!"

"To je pa res brzo in točno." —

— Vzrok ločitve zakona. Stariši: "No, kaj pa je za ena stvar, da se hočeš dati ločiti?"

Mlada žena: "Le premislite, moj mož zahteva, da bi mu gumb na hlače prišla!"

VICTOR WOLK

MODERNI KROJAČ
IN LIKAČ OBLEK

200% Ruby St. Joliet, Illinois

6-15-09

Frank Gregorič

priporoč. rojakom-prijateljem
svoj fino urejeni

SALOON

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice.....2. junija 1909 Oceanic..... 16. junija 1909
 Laura.....9. junija 1909 Mar. Washington 23. junija '09

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA
 Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

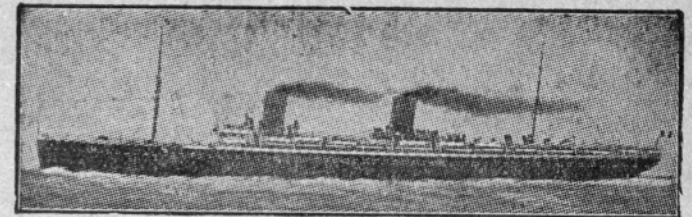
Večina slovenskih
krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PEPU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
 FRANCOSKA PROGA
 Compagnie Generale Transatlantique
 GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
 La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
 La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP
 Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
 na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.
 Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
 A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ROJAKI: Kedo Vam zamore v slučaju bolezni

šeno popolnoma ozdravi? Nikdar kaki Medical Institut, kateri se skriva za imenom še pred več leti umrlega zdravnika, ter Vam ponuja ničvredne zdravniške knjige, samo da iz Vas izmamijo čim več denarja, temuž samo izkušeni in vestni zdravnik, kateremu z mirno vestjo lahko zaupate svojo bolezen v zdravljenje in to je jedino samo naš zdravnik

Dr. J. E. THOMPSON

GLAVNI ZDRAVNIK IN RAVNATELJ SLOVEN. ZDRAVIŠČA V NEW YORKU

Dr. Thompson je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, brez da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen. Njegova izkušnost v zdravljenju Vam GARANIRA, da Vas zamore ozdraviti in ako bolehaate naj si bode na kateri koli akutni, kronični, zunanji, ali notranji bolezni, kakor tudi kateri koli moški, ali ženski spolni tajni bolezni.

ZDRAVLJENJE VSEH SPOLNIH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO
 Dr. Thompson Vam jamči za popolno ozdravljenje sledečih bolezni:

Revmatizem; vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, ušes, ledic, prs, jeter, mehurja; nervoznost; vse živčne bolezni; neuralgijo; kilo, ali bruha; zlato žilo; božjast; vodenico; posledice onanije; triper; šanker; sifilis; impotenco in polucijo; vse ženske spolne bolezni; neredno mesečno čiščenje belih tok; padanje maternice; neplodovitost vse kožne bolezni: srbečino, lišaje, hraste, rane, mazule po obraza i. t. d.

Zakaj zdravi Dr. Thompson z takim uspehom? Ker ne izdava denarja za ničvredne zdravniške knjige, temuž samo za najboljša in najuspešnejša zdravila.

Ako ste torej bolni, ali ako Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, in Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, ter ako želite v kratkem in to popolnoma ozdraviti, tedaj se pod nikakim pogojem ne obračajte na kake ničvredne Medical Institute, marveč poverite samo izkušnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, za to natanko in obširno opišite svojo bolezen, kako je ista nastopila in se razvijala, ter pismo na to pošljite edino le na:

Slovensko Zdravišče

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St., New York, N. Y.

Uradne ure so: Ob delavnikih od 10 do 12 in od 1 do 5 ure popoldne. V nedeljo in praznikih od 11 ure do 1 ure popoldne.

POZOR: Slovensko Zdravišče v New Yorku proslavlja to leto desetletico svojega obstanka in ob tej priliki bode glavni Dr. J. E. Thompson podaril lep spomin v dar, ter bode med rojake porazdelil 10.000 krasnih srebrnih užigalnikov. Vsaki rojak, kateri pošlje nekoliko za poštnino potrebnih znamk (stempov), dobi takoj ta krasen dar in to brezplačno. Pišite takoj danes in pisma naslavljajte na:

Slovensko Zdravišče, 342 W. 27. St., New York

Iz slovanskih krajev

Pretep med nemškimi vojaki in Čehi. V Lobosicah so napadli Čehi nemške vojske, ker so izvažali prepevali nemšč. pesmi. Vojaki so se branili z orožjem, vendar ni bil nihče obušeno ranjen, ker je takoj došla straža.

Žalno odeli, s črno zastavo in črni znaki, spremljani z godbo, ki je igrala žalostinke, so prišli fantje iz Litice na Češkem na vojaški nabor. Žandarmerija jim je vse zaplenila in jih ovadila oblastem.

Radi udeležbe protivojaškega shoda je uvedlo praško drž. pravdnstvo kazensko ovadbo proti 120 osebam. Shod so razpustili obtožnica jih dolži udeležbe tajnih društev.

Obpravna proti češkim narodnim socializmom. Kakor poroča korespondenca "Centrum", je preiskava proti pristašem češke narodno-socialne stranke radi protimilitaristične propagande zaključena tako, da se bo vršila obpravna že začetkom junija. Samo na Češkem je obdolženih okoli 500 oseb. Na Moravskem preiskava še teče.

Velike povodnji so nastale ob rekah Visla, Vistoka, San in Djeper, katere so vsled nepretrganega deževja nenadoma narasle in preplavile bregove.

Samomor. V Beljaku se je ustrelil 24letni trgovski uslužbenec tvrdke Klein & Lang g. I. Frank iz Postojne.

V Dravo je padel v Beljaku štirivprežni voz s štiri tonami težkim strojem tamošnje papirne tovarne. Vozil je po poti ob Dravi, katera se je vsled prevelike teže vdrla, na kar so zleteli voz in konji po strmem bregu v Dravo.

Grof Lev Tolstoj je toliko okrevaj, da lahko narekuje v svojem naslonjaču. Sedaj piše veliko zgodovinsko povest iz časa revolucije v letu 1905. 1906 in 1907. ter znanstveno razpravo o Konfuciju in Indiji.

Avstrijska kultura v Bosni. — Avstrija je ustanovila od sedaj v Bosni 266 orožniških postaj z 2300 orožniki — in 230 šol s 568 učitelji. — Ena šola pride na vsakih 182 km² tako, da ima mnogo otrok do najbližje šole 15—20 km. — Razmerje med učiteljstvom in orožništvom je 1 : 4.

O veleizdajniškem procesu v Zagrebu piše v uvodnem članku "Frankfurter Zeitung" natančno jedrnat kritiko, v kateri strahovito biča pravno postopanje predsednika in državnega pravika, ter zaključuje, da je nastop obdolženecv popolnoma opravičen, in njihovo obnašanje v primeri z obnašanjem sodnih funkcionarjev naravnost ugledno. "Schlesische Zig." pa pravi, da je zagrebški veleizdajniški proces žalosten in sramoten odlomek zgodovine malžarsko-nemške kulture.

Za električno napravo v Završnici, katero zgradi občina Bled, Gorje, Breznica, Mošnje, Lesce, Radovljica, Predtrg, Begunje, Jesenice in Kor. Bela, je dovolil mestni zastop radovljiški prispevek 100.000 kron, blejski pa 300.000 kron. V svrhu gradbe so osnovali na skupnem posvetovanju ožji osek, v katerega pošlje vsaka občina po dva zastopnika. Prvi sestanek tega odbora skliče dr. J. Vilfan v Radovljico. Ta osek bo imel nalog preskrbeti natančni načrt in proračun in storiti potrebne korake v vodopravnem oziru.

Kranjsko vino v Pragi. Prva vipavska vinarska zadruga je ustanovila v Pragi že zalogo svojih vin in v kratkem otvori tam svojo lastno vinarno v sloveči starodavni patricijski hiši "u Vejvodů" (pri vojvodi). Da se češko občinstvo, zlasti pa vinski trgovci, vinarnarji in gostilničarji še bolj seznanijo s kranjskimi vini, priredi novomeška podružnica kmetijske družbe kranjske v Pragi od 29. t. m. do 6. junija deželno razstavo kranjskih vin s poskuševanjem istih. Te razstave se udeležijo kakih 25 najboljših vinskih producentov in zadrug, ki razstavijo 30 do 40 vrst vina.

Kobilice in purani ali lep uspeh energičnega nastopa. Kraševci so le tiči. Vložili so leno vrsto prošenj za pomoč zoper kobilice, a vlada je za subvencioniranje klerikalcev toliko izdala, da se za ljudstvo ni hotela zmeniti. A kraševci sežanskega okraja se niso dali ugnati. Poslali so na poljeljsko ministrstvo več zabojev zemlje, da se vlada prepriča, koli-

ko kobilice se poraja. Na štirjaškem metru zemlje je bilo 180 kobilic. Pričakovati je torej tako množico kobilic, da bodo uničile vse poljske pridelke. Vlada se je zdej vendar vdala in poljedeljski minister je nakazal 10.000 kron za nakup puranov v Dalmaciji in na Hrvaškem, ker so purani najboljši pokončevalci kobilic. Naku-pilo se bo kakih 5000 puranov, ki jih bodo posestniki Goriške in Gradišanske dobili po jako nizki ceni. Armada 5000 puranov bo gotovo zmagovito ugnala kobilice in na jesen bodo kraševci še lepo rešene in mastne purane lahko spekli.

Moderni hipokrati.

Spisal Rev. H. M. Brooks.

(Poslovenjeno.)

Videl sem umotvor slavnega slikarja Jeana Berand, predstavljajoč Krista priklenjenega k stebri, in na misel mi je prišlo kako grdo postopamo s Kristom v tej blaženi Ameriki. Videl sem ga med množico mož in žena, ki so se mu hlinili za prijatelje, a namesto da bi skušali prevrstiti svet, kot jih je Krist učil, so na vse kriplje delali na to da bi konformirali Krista po svetnem.

Križali so ga znova in ga zasramovali, toda niso rabili žeb-ljev, kladiva in križa ampak operacijo so izvršili s bolj rafiniranimi instrumenti. Rabili so veliko zlato verigo, s katero so ga skušali privezati na svet. Videl sem veliko železno ali jekleno kroglo in dva bogata cerkvena člana s zlato verigo v rokah, pritiskajoč božjega sina na njo, skušajoč z vso silo, da bi ga na to kroglo privezala. Slišal sem jednega izmed teh vprašati ga: "Zakaj si svetu pripovedoval ono nesramno povest o bogatini in Lazaru? Saj veš, da je to nesmiselna povest"; in drugi je zopet rekel: "Zakaj si rekel, da mora bogat mladenič porazdeliti svoje bogastvo, ako hoče, da bo zveličan? Mi zahtevamo, da se ti tvoji nauki zbrisejo iz tvoje glave učenja, ker diše po komunizmu; če pa tega ne storiš, ti ne bomo več služili."

Videl sem, uglednega kritika, ki je hotel z nožem v rokah razparati Njegov deviški plašč, videl pa sem tudi bledolicega mladeniča v duhovniški obleki stati pred Kristom in ga tepsti po zobeh, dokler se ni pokazala rdeča kri na Njegovih ustnih. Povedalo se mi je, da ta mladenič je župnik modne cerkve. Videl sem tudi lepo oblečeno damo olišpano s dragulji in zlatom, ki je bila predsednica neke misijonarske družbe in skušala na vse načine izpuliti šop las iz Njegove krvave glave samo zato, ker je dovolil Paulu reči, da imajo ženske "kuštrave lase" in nosijo nakit.

Videl sem bujno uniformiranega vojaka, ki je skušal, da bi mu Krist podpisal dekret za morenjenje in ropanje ljudstva. Videl sem kremljarja s saloon-licansom v rokah, za kojega je duhovščina prosila, da bi ga podpisal sam božji Sin. Videl sem na pol nagega otroka, ki je stezal roke proti Kristu in rekel: "Kako dolgo, o Jezus, kako dolgo bodo morali nedolžni delati in trpeti za nikoli site bogataše?"

Videl sem veliko množico stati v primerni daljavi, ki se je čudila kak bo izid. Slišal sem nekoga, ki je bil podoben Col. Ingersollu, reči: "V resnici ne ljubim bi mi bilo, da bi se hlinil prijatelj in potem žnjimi ravnal, kakor ti ljudje delajo s Kristom."

Veliko se je govorilo in pisalo o cerkvi, češ da ta občeje s maso. Veliki shodi so se obdržavali, in veliki množice so predavali o tem občevanju s ljudsko maso, ampak gola resnica pa je in ostane, da cerkev ne stremi po masi, temveč po razredih. Cerkev trpi v svojem krogu le takove, ki imajo dobro družabno in finančno stališče. Mož in žena, ki najbolj rabita reforme, lahko gresta k najumazanejšemu hudiču in v najgloblji pekli; cerkev se zato ne bo brigala.

Reyve se prezira, ker so revni in bogatine se skuša pridobiti, ker so bogati. Namesto, da bi šla duhovščina med ljudstvo in ga odvažala od zlega, uboštva in zločina, potroši raje čas in sredstva, skušajoč videti, kedo bo kupil najlepšo "corner loto", zidal najlepšo in najluksurnejšo cerkev in farovž, katera cerkev bo imela najlepšo cerkveno opravilo, godbo, petje in najbolj izvežbanega duhovno-govornika, ki bo pridigal

splošno o vsem, a s svojim govorom pa nikogar zadel...

Revni nimajo nikakega smisla za cerkev, ker tudi cerkev nima nobenega smisla in rabe za revne. In bogatini... tudi ti nimajo nobenega smisla za cerkev... iz-
vzemši le tedaj in samo za to, da pod cerkvenim plaščem skrivajo svojo zlobo.

Kaj pa cerkev dela za povzdigo priprostelega ljudstva? No tajiti se ne da, da ni ljudi v cerkvi, ki verujejo, da kristjanstvo nekaj pomeni, toda to je le manjšina in so zelo konservativni, ergo se jih tudi ne vpraša za njihovo mnenje, kako naj se vodi cerkev. Organizacija pa se ne sodi po manjšini ampak po večini, če je večina slaba, korupirana, tedaj se smatra cela organizacija za slabo neugledno in pokvarjeno.

Novodobni hipokrat pončuje svojo čredo in ji govori o božji besedi vsako nedeljo, med tednom pa obdržava ples in veselice. Dekle, fantin ne more ob nedeljah stopicati po par stopnicah, da bi slišal božjo besedo, ga bole noge, je trudna, a med tednom pa prestopi tri stopnice, če treba, kedar godei zasvirajo poskočnico ali lahni valček.

Kako mučna je hoja štirih ali petih blockov do cerkve ob nedeljah, pet ali šest milj okoli biljar-da ob sobotnih večerih pa je le "fun". Na nedeljo bo molil in daroval za revne, čez teden jih bo pa drl. Če pa se ti posreči, da ga zvabiš na nedeljo, da gre s teboj v cerkev, bo pa spal in dremal namesto da bi poslušal predigo — toda če ga opazuješ med tednom ko sedi v svoji pisarni in pregleduje naraščujoč skupiček in dobiček, pa bi mislil, da ta človek drugače ne zaspi, če mu ne daš povohati kloroforma.

Zidal bo šole, vseučilišča, katedrale, knjižnice, odrezal človeku glavo, da, vse bo storil samo, da doseže svoj namen. Cerkev je v resnici polna strupene sline — hri-navščine. Ob neki priliki je rekel Sin božji: "Lisice imajo svoje luknje in ptice imajo gnezda, toda Sin človeka ni imel kam položiti svoje glave." Ko bi Jezus prišel sedaj na svet, bi ga zaprli radi potopepanja. In kedo bi ga tam v ječi obiskal? Gotovo ne kak član "smart" družbe, temveč kedo izmed priprostelega ljudstva.

Tako je dandanes, priprosto ljudstvo hodi po svetu s odprtim srcem, bogatini in Kristovi namestniki pa se trkajo na prsi, rekoč: "Hvala bogu, da nismo taki bebi, kot je to priprosto, zabito ljudstvo."

S časom se bodejo spremenile tudi razmere v cerkvah. Ljudstvo bo prišlo v hram božji, da časti boga in ne na zabavo in ples. Cerkev bo dom in biralnišče navadno občelega moža in žene. Predigar bo govoril resnico in bral evangelij, ker takrat mu ne bo treba zavijati resnice in se bati aristokratske družbe, da ga izbacne iz cerkve, ker je povedal resnico.

V tej družbi se bodo ljudje merili in sodili po tem kar so in ne po obleki in zunanjosti. V tej družbi bo moral predigar študirati, kako bi najbolj ugajal ljudstvu, da si ohrani službo, a moral bo tudi spoštovati Krista in povzdigovati moralo ljudstva. V tej družbi ne bo hipokratov — svetohlincev.

Edina pot, s katero se da uničiti hlinjenje je ta: Pridigujte samo resnico glede bogatinov in bogastva, glede življenjskega ponosa, svit očesa in telesa. Amen!

Banditi oropali vlak.

Spokane, Wash. Chief Ryan, v spremstvu 20 policajev in 50 dobro oboroženih mož plovejo po bližini s nado do ulove 6 banditov, ki so oropali ekspresni vlak Great Northern železnice, ne daleč od tega mesta, in odnesli nekaj čez \$20000 gotovine. Do sedaj se niso prišli na sled roparjem, vkljub temu, da je gori omenjena železnika družba razpisala \$10.000 nagrade za vsakega, toraj \$60.000 vsega skup.

Roparji so bili zelo predrzni. S rudečo svetilko so ustavili vlak in s napetimi puškami so koj naškočili na mostovo, katero se je moral takoj udati, nato so razstrelili blagajno in iz nje vzeli \$20.000 gotovine. Ko so svoj posel končali in denar varno v vreče pometali so poškočovali vlak tako, da jim ne bi mogel slediti. Pri odhodu pa so še mostu zagrozili, da vsako zasledovanje bo dobilo krogel v odgovor.

POZOR

SVETOVNO ZNANI MED. PROFESOR.
DR. E. C. COLLINS, USTANOVITELJ
COLLINS N. Y. MED. INST.

ROJAKI SLOVENC!

V zadnjem času so nekateri zdravniki in zdravnišča počela razpošiljati med rojake razne cirkularje, v katerih na najpodlejši način napadajo poštene dobre zdravnike in zdravniške zavode ter rojakom obljubujejo neka ničredna darila, samo da jih iz-
vabijo na svoje limanice. Zato bodite previdni komu poverite zdravljenje Vaše bolezni, da ne bodele zastoj trošili Vaš težko prislužen denar!

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

prvi, najstarejši in najzanesljivejši zdravniški zavod za Slovence v Ameriki, kateri je z novim letom izdatno izboljšal svoj kemični laboratorij ter pomnožil število zdravnikov, vabi vse one, kateri boleajo ter so že morda zastoj iskali pomoči, da natančno opišejo svojo bolezen v maternem jeziku ter ta opis dopišljejo zdravnikom tega zavoda, kjer se jim zagotavlja najhitrejša in sigurna pomoč.

Vestni izkušeni zdravniki, najčistejša in sveža zdravila in najnižje cene!

Specialist za očesne bolezni, nosa, grla in ušes, kakor tudi za tajne spolne bolezni moža in žene. Vse ostale zunanje ali notranje bolezni se zdravijo najhitreje in z najsigurnejšim uspehom. Dobri chirurgi izvrši vsako, tudi najtežjo operacijo z popolnim uspehom.

Čitajte nekaj najnovejših zahval:

Collins N. Y. Medical Institute.
Mnogocenjeni gospod
zdravnik!

Z veseljem Vam naznanjam prejem zdravil, katera so me popolnoma ozdravila. Krepkost se mi je povrnila, čutim se kot fant ter sem eden tistih srečnih ljudi, kateri življenje uživajo v popolni meri. Ne vem kako bi se zadostno zahvalil za poslana zdravila, katera so tako čudežno delovala ter me rešila mojih muk.

Mislil, da mi ne bo nič več treba, če bi se pa kaj primirilo, tedaj se nemudoma na Vas obrnem.

Bodite srečno pozdravljeni in uvirjeni spoštovanja Vam udanega
PETER CORANCHICH,
Box 101 Holly, Colo.

Collins N. Y. Medical Institute.
Cenjeni gospodje!

Naznanim Vam, da sem dobil zdravila v popolnem redu ter jih tudi točno po predpisanih navodilih rabil. Sedaj se čutim, da sem popolnoma zdrav ter ne potrebujem več nobenih zdravil, ker so te imele dobri in popolni uspeh.

Iskreno se Vam toraj zahvaljujem za poslana mi zdravila ter ostajam s poštovanjem
Vaš udani

LOUIS KODELJA,
Schuy Co., Wadesville, Pa.

Collins N. Y. Medical Institute.
Cenjeni zdravnik!

Ne zamirite mi, ker Vam nisem takoj odpisal; vzrok je namreč ta, ker sem precej oddaljen od pošte ter ne morem iti vsaki čas tja. Naznanjam toraj da se čutim sedaj zdrav ter ne otrebujem več zdravil. Objednem se Vam lepo zahvaljujem za Vaš uspeh ter Vas bodem mojim rojakom priporočal.

Prosim Vas, da mi dopišljete jedno zdravi no knjigo, če so že gotove.

Srečno Vas pozdravljam ostajo-
joč Vam iskreni prijatelj
JOZEF TURK,
Tacoma, Wash.

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni ter Vam je treba zdravniške pomoči, nikar ne odlašajte temveč takoj se z zaupanjem obrnite na zdravnike tega svetovno znanega zavoda, kjer se Vam zagotavlja sigurna pomoč. Ako pa Vam bolezen ni znana, pišite po novo obširno knjigo: "CLOVEK A NJEGOVO ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE" katera se Vam takoj dopiše, ako pismu priložite za 15centov. Ta knjiga obsega 240 strani ter je bogato okrašena z slikami, zato od neprecenljive vrednosti za vsacega rojaka. — Vsa pisma naslavljajte točno na sledeči naslov:

**The Collins New York Medical Institute, 140 W. 34th Street
NEW YORK, N. Y.**

Dr. J. J. McGLADE

Dr. J. F. COYLE,

zdravniška ravnateljica.

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je navarno znamenje narave. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasano, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Stori Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslenim. Koristi vsakem žolodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino žolodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih žolodečnih boleznih, Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Št. 1005. - Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co., v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilnih z dne 30. rožnika 1906.

OSLABELI ŽELODEC

z vsemi neredi, kakor neprebavnost, zabasanost, novo ali zastaralo vnetje, kolika, ščipanje v želodcu, zaltenica, navralgija v želodcu, neprabavnost, nervoznost, žganje resca in krči rabijo dobra zdravilo kakor je

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM

ki utrdi in okrepa želodčno delovanje. To je najbolje in že poskušeno zdravilo za vse zle počutke, tuginje, nemožnost, potrtost in izčrpano silo. Priporočljivo posebno za stare in slabotne ljudi. Zvesti prijatelj mater in deklet. Cena 75 centov.

Trpel na želodcu.

"Trpel sem na želodcu, bolečine v boku, nerednosti in sploh po vsem životu sem počutil nekako slabost. Po rabljenju Severovega balzama za življenje in želodčne tabletov je vse nadloga izginila in se sedaj počutim kakor nov in zdrav človek." Robert Hudeček, 1102 Walnut str., N. E., Cleveland, Ohio.

Severove leki so naprodaj v vseh lekarnah.

Zahtevajte Severove in ne jemljite ponaredkov.

Zdrava rudečica

je odstranjena iz lie trpečih

Severov Kričistilec

hitro in delujoče okropča nezdravo kri in nje barvo, odstrani pege na obrazu ter daje dobre počutke in prinese zdravje. To zdravilo je jako dobro zoper bledico, lišaje, rane i. t. d. Najbolje zdravilo spomladi. Cena \$1.00.

Nestalni živci.

Ko so živci nestalni, napeti nepokojni jih bode pomiril in okrepal

Severov Nervoton

ter jih pripravil do pravega delovanja v vseh slučajih nervoznosti. To je prava tonika za možgane in živčni sestav, zoper živčni glavobol, potrtost misli in izgubo spanja in vse druga take neredi. Posebno dobro zdravilo za vsespomladne bolezni. Cena \$1.00.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

CENJENI JAVNOSTI

Odrežite zdalej se nahajajoči kupon, pojdite k M. Kára, kupite tam za \$2.00 ali pa več, obutev ter ko plačate predložite kupon in vrnilo se Vam bo de 25 centov.

Mi pričnemo našo Spomladansko Otvoritev,

katera bo trajala skozi cel maj. Mi imamo zalogo obutev za gospode, gospe, gospodične in mladenčce. Posebno veliko zalogo barvanih vezilnih obuv, rmen, rjave, rdeče, bele i. t. d. Prednost ima naša zaloga v Oxford-polobutev in sicer zaradi jakosti in nizkih cen. Obiščite nas in zadovoljni bode.

25c

Kupon

25c

Pri plačilu predložite ta kupon in vrnilo se Vam bo 25c. GLAS SVOBODE - Samo za maj 1909

M. Kára, 760 S. Halsted St.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago
TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Vsak slovenski delavec mora citati "Glas Svobode!"

John O. Hruby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe, preproge, astorje, Karpeti, otroški vozički itd., ter razno vrstno železnino, peči in drugih potrebščin.

NAJNIZIJE CENE
NAJSOLIDNEJŠE BLAGO

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, razne vrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobijo
mrzel in gorak prigrizki.
Pod vodstvom
Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran, navjajnik, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lepimi okrasnimi dvojnimi pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicih. JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vrnemo troške, na predlog, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomislite pa, da lahko plačate \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupite od domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno verižico in uravrež darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENAEUM B'LD'G, Chicago

RAZNO IN DRUGO

Verski blaznik 68letni J. Jakob v Ljubnem na Štajerskem se je utopil v jezu pod svojim lastnim mlinom. Pripovedoval je že dalj časa v verski blaznosti, da ga kliče bog.

Zblaznel je med mašo v romarski cerkvi v Oetingu na Bavarskem gornjeavstrijski romar Stokinger in začel s samokresom streljati. Nastala je grozna gneča pri vratih, kjer je bilo več ljudi zmečkanih in poškodovanih. Versko-blaznega so odpeljali iz cerkve v norišnico.

Velikansko predmetov se izgubi na Dunaju. Te predmete hrani policija, da se zgasi pravi lastnik. Ta zbirka se množi od dne do dne. V marcu se je izgubilo in našlo na Dunaju zraven drugih stvari tudi 59 psov, eno hrabrostno kolajno, 14 umetnih zob in polovico človeškega ušesa.

Ljubimska drama dveh otrok. V bližnjem gozdu pri Lipskem so dobili 17letnega mladeniča in 13letno deklico v nezvesti; zraven nju je bil listek, ki je pravil, da gresta prostovoljno v smrt, ker se ljubita. Zastrupila sta se. Deček je že umrl, deklica se pa bori s smrtjo.

Zadnji umor Abdul Hamida se je izvršil predno so ga odpeljali v Solun. Umoril je namreč neko črkesko devotko iz harema, ki se ni hotela zakleti, da ostane celo življenje brez moža.

Abdul Hamid na odru. V Carigradu bodo predstavljali v vrtnem gledališču v Peri petdejsko tragedijo. "Abdul Hamid II." v kateri bodo naslikana vsa grozodejstva prejšnjega sultana.

Turškim danam je novi minister policije zapovedal, da smejo na ulice samo z neprozornimi pajčolani in v oblekah, ki ne nasprotujejo morali. Ali so se Mladoturki izneverili svojim načelom, da ima tudi ženskam dovoliti svoboda?

Prvo turško žensko gospodinjstvo šolo so ustanovili v Beyrutu. Podnemičje se gospodinjstvo v obče, notranje učence pa se več baje še posebej v kuhanju, šivanju in pranju prtenine. — Šola je razdeljena v dva oddelka. V enem oddelku se uče služabnice v drugem pa bodoče gospodinjke. — Goji se tudi domače knjigovodstvo, zdravljenje lahkih bolezni in domače vrtnarstvo. Zavod ima sedaj približno 100 učence.

O reviziji turške ustave razpravlja zbornica v Carigradu. Po načrtu nove ustave, ki je predložen zbornici, bi imel sultan pravico imenovati samo velikega vezirja in šejka ul islam. Veliki vezir ima pravico svobodno sestaviti svoj kabinet. Ako zbornica da kabinetu nezaupnico, je ministerstvo primorano odstopiti. Za izdajanje amnestije je treba dovoljenja poslanske zbornice. Ako zbornica odkloni dvakrat kakšno vladno predlogo, jo je treba razpustiti. Ako je nova zbornica istega mnenja kakor njena prednica, je dotična vladna predloga definitivno pokopana. Zasedanje parlamenta traja 6 mesecev. Senat šteje 45 članov, izmed katerih jih imenuje eno tretjino sultan, dve tretjini pa jih izvoli zbornica. Pravica sultana, da sme nevarne osebe poslati v prognanstvo, se odpravi.

Izgrede proti duhovščini so uoprizorili v Orensu na Španskem, ker se je dognalo, da je bil škof provzročitelj večjih nubojev v Oseri. — Ljudstvo ga je izživžgalo in napadlo palačo s kamenjem. V njej nahajajoči se duhovni so na množico streljali.

Nevredni mož. V velekatoliškem nemškem mestu Špiri je imel biti izvoljen tajnikom katoliškega moškega društva mož, ki je v tej klerikalni službi že osivel. Toda gimnazijski profesor je preprečil njegovo izvolitev, ker je videl na velikonočni petek tajnikovega sina iti po cesti v družbi 2. protestantovskih deklet, vsled česar seveda oče ni več vreden opravljati tako svetlo službo, kakor je tajnikovanje pri katoliškem društvu. To se je zgodilo v dvajsetem stoletju. Profesorju je najbrže žal, da ni več inkvizicije in gmad.

Zanimiva tatvina. Na Lloydovem parniku "Semiramis" je zmanjkal izmed pošte v Kairo denarni zavitek s 3000 franki v zlatu. Včeraj so ujeli pri menjavanju v neki banki tatu, ki je bil tačasni parniški mornar Peliaga.

Pri njem so dobili res približno še 3000 frankov, toda Paliaga je izjavil, da je bilo v zavitku 17.000 frankov. Tvrdba je namreč nalašč označila nižjo svoto, da si prihrani nekaj poštine.

Ubegli ponevernik dr. S. Lorenzetto, notarski kandidat v Pulju, kateri si je svoječasno zvičajno prisvojil 400.000 K in pobegnil v Ameriko je bil izdan od svojih tovarišev, kateri so mu menjavali po laških in avstrijskih bankah avstrijski denar in mu ga pošiljali po odbitkih precejšnjih provizij v Buenos Aires. Avstrijska vlada je zahtevala, da ga ameriška policija zapre in izroči avstrijskim oblastim.

Posledica nesmiselnega stave. Mizar A. Sakman v Celovcu je stavil, da napravi po mestu temo, in je zato vrgel na tanko žico, s katero se vežejo svetilke, pritrjen kamen čez močno napeto električno napeljavo. Stik z mokro zemljo je seveda tok odvedel in provzročil močno žarenje. Ko je hotel Sakman žico odstraniti, ga je zadela tok, ki ga je na mestu umoril. Nekega cestnega pometarja, ki je to opazoval, in mu prišel na pomoč, je vrgel v bližnji jarek, vendar brez občutne poškodbe.

Iz naroda Krist in sv. Peter sta igrala tarok. Kakor je sploh navada strastnih tarokistov, da se včasih tudi pošteno skregajo, tudi njiju ni obvarovalo tisto veličanstvo, da ne bi se sprla. Posebno hud je bil Peter, ki se je kregal in repenčil vedno hujše in hujše in slednjič zabrusil Kristu natavnost uničujoče sodbo da, sploh ne zna igrati. Gospodu se zresni obraz, nabere se mu gube, okrog ust, oči švigajo bliskajoče in razjarjen ga posvari: "Peter, Peter, kaj govoriš? Ali si morda pozabil, da sem vsegamočen?" "A!" mrmra Peter, "kaj vsegamočen?" "Vrže jezno na mizo škisa in pravi: "Pa ga štiha!"

Hudič v gnojni jami. Kmetu Pointler iz neke solnograške vasi je poginilo zaporedoma par prašičev in mu obolela živina. Takoj se je razneslo po vasi, da mu nagaja hudič, ki je skrit v hlevu. Poklicali so pobožnega moža, kateri je seveda za drag denar med velikimi ceremonijami in molitvami od navzočnosti praznično oblečene družine in vaščanov pregnal hudiča iz hleva, ga zaprl v neki star železni lonec in potopil v gnojni jami. To je uspeh izobrazbe ljudstva na katoliški podlagi, katero jim nudijo tamošnji nuncii, kar jim seveda dobro služi, kajti s takimi ljudmi počenjajo lahko vsakojake za kmeta občutno drage bedarije.

Razkuževanje vode. Na pariški akademiji sta izumila Courmont in Vogler nov način razkuževanja vode. — Do sedaj so vodo filtrirali ali ozonirali, kar je bilo jako zamudno in drago. — Po novem načinu pa se razkuži voda lahko tudi v veliki množici obenem in sicer tako po ceni, da bo napravil ta izum popoln preobrat v javni higijeni. — Naprava obstoji iz kremenaste svetilke napolnjene z živim srebrom. Ta svetilka se vtrkne v vodo ter spusti skozi njo primerno močan električen tok. Ta tok povzroča v svetilki neko zelenkasto luč, katere žarki pomore v vodi 30 do 35 cm v okoliš vse kužne in nezdruve mikrobe. Svetilka je po ceni in se rabi primerno jako dolgo. Izumitelja zatrjuje, da bi se rabile take svetilke jako uspešno tudi v rezerviranih mestnih vodovodov, kar bi bilo za meščanstvo v vsakem oziru neprecenljive vrednosti.

Ljubavno pismo. Neka zatelebana nemška bunka iz Ziljske doline je pisala svojemu ljubimcu, ki je služil pri loveh, sledeče ljubavno pismo. "Lipir Bastl! Mir haben Gesting a Sau gestochen, und weil ich weis, das du das Sauffleisch so innig listst als wie mich, so schicke ich dir eppes von dera-Sau-Las dir es Gut schmecken und Tenge tapei an mich. Das Fotograf, wo du in der Uniform drauf bist ist sehr schön ich habe es enigeremelt und habe dis vor lauter Lippe in meinem Kasten aufgehängt, dort must du hängen bleiben, bis du wieder frei bist. Auf heiling drei Köning hot mir der Sixten Hons a Bier und an Kas gzelt aber ich haben nit gmökt, weil i dir trei bleib bis in den Tot, wenst mir glei jetzt kan kas zalen kanst. Wen ich dei Fotograf anschau naher Tenge ich an dich ob du auch genug zum Essen krigst weilst gar so kassig anschaut. Tu deshab glei di Blutwurst esen sie ist ein Sinn-

bild unserer Lippe. Ich habe des viel Späckbrändl hinen getan. Meine Zeitlang nach dir ist ser gros imer Tenge an dich aber ich habe nicht imer daweil dazu. Es grist und kist dich deine drei Zenzl." Pa se smejimo pri nas, ko piše priprosto dekle; vzamem pero, v desno roko . . . pošiljam pozdrave, čez hribe doline, čez gole strmine . . . naj te obišče . . . itd., kar je proti tej budalosti naravnost krasna romantika.

Dragocena listina. Pri podiranju stolpa stare mestne hiše v Schönbergu na Moravskem so našli delave v skriti medzidni votlini močno hrastovo skrinjico. — Nesli so jo v občinsko pisarno, kjer so jo vpričlo mestnih očetov odprli. — V njej so našli zvit pergamentni listič s približno sledečo vsebino: "Za časa vojne je odredil mestni svet, da prinese meščani nepotreben denar, zlatnino in srebrnino na občinski urad, kjer se napravi natančen zapisnik in z denarjem in vrednostmi vred v trdni železni skrinjici skrivaj 40 korcev srebrnjakov nekaj sodčkov zlata in zelo veliko dragocnosti in kinča. Skrinjico so pokopali na onem mestu, kjer neha štirideseti dan po nedelji quinquagesima ravno opoldne sence stolpa mestne hiše. (Seherlock). Meščani so trdno prepričani, da mora biti skrinjica z zakladom še sedaj pokopana, kajti drugače bi ne bila ta listina več ohranjena. — Ker pa je stolp že podrt, nameravajo postaviti lesen oder v približni višini stolpa, s pomočjo katerega bodo merili na v listini označeni dan konec sence in začeli iskati zakopan zaklad.

Razletela se je smodnišnica J. Stampfl v Nemški Bistriji pri Peggau v sredo ob pol 11. Raztrgalo je med groznim pokom poslopje in neslo kosove visoko v zrak.

Župan proti svoji volji. — V Flaas-u, vasi pri Boleanu, je bil izvoljen Karol Lun županom. Zelo so se čudili na glavarstvu, ko je došla uloga novo izvoljenega župana, v kateri se ta pritožuje proti izvolitvi čes, da so ga kmetje nalašč izvolili za župana, ker so jezni nanj. Volili so ga pa zato, ker ne zna ne pisati, ne brati. In res mu je ulogo spisal občinski tajnik, s tremi križci se je pa župan podpisal.

Železniška nesreča v Laškem trgu. V torek je v Laškem trgu iz Zidanega mosta došli tovorni vlak skočil s tira. Stroj s tenderjem je padel preko nasipa. Strojvodja je le lahko ranjen, težko ranjenega kurjača so pa prepeljali v celjsko bolnico. Voz za vlakovodje je popolnoma razbit.

Velika nesreča na Južni železnici. Iz Maribora se piše 11. t. m. ob 3. uri ponoči: Med postajama Pesnica in Št. Ilj je zadel brzovlak z vso silo od zadel v osobni vlak. Posledice so bile naravnost strahovite. Osobni vozovi poštne vlaka so se nakopili na stroj brzovlaka in pričeli goreti. Ko Vam to poročilo pišem, gorita oba vlaka. Kakor sem zamogel do sedaj izvedeti, sta dve osebi mrtvi in mnogo je težko ranjenih. Grozno je bilo ječanje ranjenih! Med največjo paniko pridrvi s polno paro tržaški ekspresni vlak. Radi ovinka je le z največjo hitrostjo strojvodja vlak v zadnjem trenutku ustavil. Mislim, da ni v ekspresnem vlaku nobenega nevarno ranjenega. Maribor je nakopljen z vlaki, proti Trstu ni odšel še noben vlak, enako tudi proti Dunaju ne; oba tira sta porušena. Ravno kar so prinesli nekega poročnika z zlomljeno nogo, zahteval je svaletico, nekoliko nakadil in padel v nezavest. — Iz Maribora se nadalje poroča: Na postaji Pesnica je trčil dunajski brzovlak, ki vozi v Trst, v osobni vlak, ki odhaja z Dunaja ob 8. zvečer. Kotel brzovlaka je eksplodiral in vrela voda se je razlila po dveh zadnjih vagonih, ki sta bila popolnoma uničena. Potniki v teh dveh vozovih so bili deloma ubiti, deloma so zgoreli. Brzovjavna zveza je pretrgana. Nesrečo je baje zakrivil ekspedient, ki je zaspal v uradu. — Z Dunaja se poroča: Tu se širi vest, da je pri železniški nesreči v Pesnici bilo ubitih 40 oseb.

Krščanski nauk.

V šoli je vprašal kaplan deklico iz katekizma sledeče: — "Marjetica, kaj je znak zakramenta sv. krsta?" Marjetica nekoliko pomislila, ter se odreže: "Otrok!"

IZ CLEVELAND, O.

Halo g. urednik! Kako pa je še kaj v Chicagi? Pri nas v Clevelandu ga še vedno mešamo po starem.

Imel Vam bi veliko za poročati, toda človek je vposlen na vse strani in pa bojim se, da ne bi kdo skozi okno gledal. Vi poročate v predzadnji številki. "Glas Svobode" o mešetarji pri S. N. P. J. zaradi Frank Kužnika, ali kaj ti sta mešetarja v Chicagi: tisto ni nič. Tu, tu v Clevelandu je bilo prepira; cele štiri mesece so se dajali pri društvenih sejah zaradi odpravnine, ter kakor sem slišal, tako bi bili tisti, ki so komarjavevali kalibra najrajši nič dali bolniku. Fr. Kužnik se ima zahvaliti edino tistim članom, ki so se zavzeli za stvar. Brat Fr. Kužnika, to je Avgust Kužnik, bi bil skoraj tepen, ker se je poznanjal za brata. Eden najbolj ugleden član društva "Naprej", ga je nameraval s stolom v društveni dvorani. Prmeš, to je bratstvo? Kaj, ko se mora za svoje opravičene kraje, je toliko prosit in berač; no, pa kakor čitam v "Glas Svobodi" in kolikor je meni znano, so pa pri asessmentu bolj natančni. Bolnika so vodili od Poncija do Pilata in to, se ve da po zaslugi Komarja in pa ona dva v Clevelandu. Čudno se mi vidi, ko ga niso še kakšnemu konjadereu peljali. Na vse zadnje je moral bolnik dva zdravnik sam plačati, ki sta ga preiskala. Tako je menda naročil glavni Komar. (Op. ur. To je pač skrajnost podlosti. Bolnik ni imel nič plačati! To je vrhunec vseh škandalov, ko se siromaka odira, med tem pa po drugi strani denar proči meče. Pfu!) Kakor čujem, ima dobiti bolniške podpore 46 dolarjev, za katere bo tudi tesna hodila. Prmeš, to ga pihnejo! Spufani so dovolj, ker mu nemorejo izplačati bolniške podpore. —

Gosp. urednik! Ako hočete to afero z Fr. Kužnikom natančno zvedeti, obrnite se do mene, jaz Vam pojasnim vse, ker mi je stvar natančno znana; mogoče se kateri član S. N. P. J. zdrami iz spanja. (Op. ur. Nam je zadeva že poročana od druge strani, toda da slišimo zvon od več strani, toliko boljši. Tedaj prosimo za resnično poročilo.) Vsaj bo vsakteri vedel, kako postopajo z bolnikom, ki gleda smrti v oči.

Kakor sem že omenil, jaz Vam poročam vse natančno, meni se ni treba bati, da bi me Komarjev stric ali pa "bas" S. N. P. J. izključil, ker me nimajo od kod.

I. Meden ve tudi vse, toda nima nikoli časa, da bi povedal, mora zobe trebiti. Tra rarara; ja, ja ne boš kaše pihal v Clevelandu. Mi ga znamo mešati. Kaj bodo tam pri Proletarcu, ki so pravi klovi; pogledi, pri moj kokoš naš "Glas Svobode", ta ga pihne, imamo vsaj kaj prida čitati.

Društvo "Naprej", je imelo 3. maja veselico v proslavo pet letnice. Slavnostni govor je imel g. Andolšek, (!!!) ali lei ga spaka, ni vedel nič kaj pozitivnega povedati. (Op. ur. Da o zgodovini S. N. P. J. nič ne ve, nam je znano, a vseeno bi bil lahko povedal, kako vzorno je jednotne račune pregledaval, "Izjave" o "naj lepšem redu" podpisaval in pa kakšne duhovite in inteligentne pisma zna pisati.) Nekaj je govoril o neki žehti in žajfi in pa da svet že natančno 16000 let stoji. (Grozna učenost! Op. ur.) Buzarada, to je pa "gentleman" pri "Clevelandski Ameriki" tako vjezilo, da so se v svojem listu napeli kot žaba, ter so nekaj govornika krizirali, češ, da se v vero meša in pa, da ona trditve o stvarjenju sveta spada v staro šaro. Toda za sigurno spadajo uredniki pri "Clevelandski Ameriki" že zdavnaj v staro šaro; to se jim pozna ko samo katekizem predstavljajo. Tra-rara bumsasa, pa Clevelandski Amerika! Prmeš, g. urednik; kaj pa to pomeni "Clevelandska Amerika"? Raca pečena, čemu pa ni Cleveland v Ameriki? (Op. ur. To je za to, ko pravijo, da so pri Cl. Am. "zmerni katoličani". Kakšne baže so "zmerni katoličani" mi tudi ne vemo, toda mislimo, da so taki, ki prav malo ali pa celo nič ne razumijo. Drezali bi radi, pa so "švoh v verštont-kostnu".)

Ja, skoraj bi bil pozabil; načekali so tudi to, da svobodni-selna društva usiljujejo članom svoje ideje! Kaj to so zreli za tam, kjer ni mrah; ko bi ti duševni siromaki vsaj vedli, kaj daje

svoboda. Kaj pa, oni mislijo, da ravno 1. januarja t. l. je minulo 5099 let, od kar je bog ujem jednaki pamet delil. Na Kranjskem gore zidal in pa prekop za savo kopal da jo ni čez Ljubljano udarila. No, pa če so že toliko "kumštni" pa naj povedo, koliko časa že Triglay stoji in koliko časa ga je bog gradil? Da bi pa to, kar tako samo od sebe skupaj zropotalo, tega pa menda ne. Le mirni bodite pri "Maleriki" pa katekizem predstavljajte, ker za družega itak niste. Ja, pa še nekaj. Nekoč so zapisali da "Glas Svobode" je slab list; pa kaj hočem, ko revčki ne razumijo, kakšne koristi "Glas Svobode" zastopa. Dobro bi bilo ko bi mreže deli na uredniška okna, da bi jih muhe ne nadlegovale, in pa da bi šli večkrat na čisti zrak, kar bi jim za možgane koristilo.

Ti apostelni zadnje večerje ne vedo, da je ena sama številka "Glas Svobode" več vredna kot pa poln koš "Malerike". Se ve, kdor "pavliharijo" rad čita, je all right, samo to bi rad vedel, kdo je prav za prav Pavliha, ali "Jake", ali kdo drugi. Pa oustimo jih pri katekizmu, saj se vidimo zopet v nebesih, če ridejo tja toda za nje ne vem, jaz pridem tam gotovo.

Se to: Ko sem Vam zadnjič nekaj poročal o Korč-Benedict Co., sem toliko razžalil I. Medena, da je kar skakal svete jeze; ja za boga kako me je izkal, a jaz sem se pa v pest smejal ter ga gledal, ko sva pa zopet skupaj bila sem se moško držal in na tihem zapel: Trarara, Meden pa jezo ima.

Končajmo, toda najboljši sem zamočkal, za to se pa kmali zopet oglašim. Ampak prst na usta g. urednik, drugače zgubim lase in ušesa.

Clevelandski Slovenci! List "Glas Svobode" vroke in čitajte, da bodete začeli misliti svobodno. Jaz ga ne pustim in če stane \$5.00 na leto. Ako primerjate čtivo družih slovenskih listov v Ameriki, se bodete prepričali, da mu ga ni para.

Čemu ne bi čitali in podpirali list, ko je vseskozi koristen in kratkočasen. Znajte, da list brez strahu biča one, koji Slovensko delavstvo izkorišča, ali pa poneumnjuje. Toraj, tak list je vreden, da se podpira ker humbug razkriva. Drugi listi molčijo o tem, ker so za to, da ostanete zmerom pri staroveškem kopitu, da plešete tako, kakor Vam "oni" žvižgajo. A. O. . . .

SOCIALNE RESNICE.

Razgovor po Pavl Lafargue.

A: Ja, ali če delodajalec ne bo, kdo mi bo pa dal delo?

B: To vprašanje so sodrugi že čestokrat na me stavili; hočeš li, da jo nekoliko razmotrivamo? Da se dela, moraš imeti tovarno, stroje in surove plodine.

A: Tako je.

B: Kdo je tovarno zgradil?

A: Stavbni delavec.

B: Kdo je stroje naredil?

A: Strojni graditelji in mehaniki.

B: Kdo je les negoval in pripravil, katerega ti podelaš, kdo je rudo kopal, iz koje železa sedaj tvoj sin razne predmete kuje? Kdo je predivo pridelal, katerega sedaj tvoje žena prede in tvoja hčer tke, da platno izdela?

A: To so gozdarji, rudarji, mi-zarji, kovači, na kratko rečeno: vse so delavci naredili kot sem jaz.

B: Dosledno zamorete vi: ti, tvoja žena, tvoj sin in tvoja hči, le zaradi tega delati, ker so drugi delavci vam tovarno in stroje zgradili in surovine pridelali.

A: To se vendar razumi samo ob sebi; brez prediva ne more mo-ja žena presti in brez železa ne more moj sin kovaške izdelke skovati.

B: Tedaj sledi iz tega, da ni takozvani delodajalec, koji dá delo, marveč so stavbni delavci, strojni graditelji in gozdarji. Toda znaš li, kako si delodajalec pri-lasti vseh teh stvari, katere ti potrebuješ da zamoreš delati?

A: Se ve, da vem; on si jih je kupil.

B: Kdo mu je denar v to svrhu dal?

A: To jaz ne vem. Skoraj gotovo mu je oče kakih 100.000 frankov zapustil in danes premore en milijon.

B: Ali si je on milijon s tem

pridobil, da je pri stroju stal ter predel in tkal?

A: Ali vendar ne tako neumno: svoj milijon si je s tem pridobil, ko je nas pustil delati.

B: Srečnej. On si je en milijon prištedil, brez da bi se bil najmanje trudil. On sploh ni imel druge prilike, en milijon skupaj spraviti, kot s tem, da je pustil druge delati. Oni pa, kateri delajo, za-sluzijo komaj toliko, da si za ži-vež najpotrebnejše pridelajo. Ali povej mi, če bi ti in tvoji tovariši ne delali, kaj potem? Ali ne bi stroji zarjaveli in surovine se pokvarile?

A: Vse bi se uničilo, če mi ne bi delali.

B: Potem vzdržuješ in zboljšuješ ti s tvojim delom stroje in surovine, koje za delo potrebuješ.

A: To je resnica; tako daleč niti nisem mislil.

B: Toda povej mi še eno: Ali se pobriže tvoj delodajalec za tisto, kar se v tovarni godi?

A: Ne mnogo. Vsaki dan pride za nekoliko časa v tovarno, da vidi če delamo; roke drži v žepu, da se ne omažejo. V predilnici kjer moja žena in hčer delati, je redko kdaj videti katerega delodajalca, akoprav so štirji. Toda še huje je v kovinski tovarni, kjer moj sin dela. Tam ni še nikdar bilo videti katerega delodajalca, niti podobno od katerega ni bilo viditi: delodajalec je brezimna družba. Ti ali jaz bi tudi lahko v tej tovarni delodajalca postala: ko bi 5000 frankov imela, bi si delnice kupila in takoj bi bila delodajalca ter nama ne bi bilo treba v tovarno niti enkrat stopiti.

B: Zakaj si ne kupiš delnice?

A: Za to, ker nimam 5000 frankov.

B: Zakaj pa nimaš, saj vendar delaš?

A: Zaslužek komaj zadostuje za živež.

B: Akoravno vedno delaš; ne spraviš nikoli toliko skupaj, da bi si delnice kupil. Tedaj povej mi: Kdo vodi kovinsko tovarno, kjer ni delodajalec blizu in kdo predilnico, kjer so štirji delodajalci pa jih ni blizu?

A: Ravnatelji in poslovojni.

B: Ako so samo delavci, kateri tovarne zidajo in stroje zgradijo, kateri surovine pridelajo, če so delavci, kateri stroje v tek pripravijo, ako so nadalje ravnatelji in poslovojni, kateri celoto vodijo in urejujejo, kaj pa stori potem delodajalec?

A: Nič; prste si ovija.

B: Ako bi kakšna železnica na luno vodila, tako bi se moglo delodajalec v povratnim listkom tja poslati, brez da bi se kovinske tovarne ali pa predilnice in tkalnice le za trenotek ustavile. Ti, tvoja žena, tvoj sin in tvoja hči bi znali na dalje delati, brez da bi se od-potovanje delodajalca opazilo.

A: Skoraj mislim; toliko daleč nisem premišljeval.

B: Ali znaš, koliko je tvoj delodajalec v minulemu letu dobička naredil?

A: Po našem računu si v tegne v tem letu 100.000 frankov pridobiti.

B: Koliko delavcev je pri vas vposlenih?

A: V števši ženske in otroke nas vtegne 100 biti.

B: Koliko znaša vaš zaslužek?

A: Ako v računamo plačo ravnatelja, poslovojnja in knjigovodja, se zna računati povprečno na osebo 1000 frankov.

B: To se reče, da so le ti 100 tovarniški delavci skupno 100.000 frankov dobili, to je ravno toliko, da morejo životartiti, med tem ko je tvoj delodajalec za svoj delan-ni takisto 100.000 frankov v svoj žep vtaknil. Le ti 200.000 fran-kov, od kod so prišli?

A: Ne iz nebes, to vem. Še nikdo ni videl, da bi franke deže-valo.

B: Delavci v tovarni so tisti, koji so vse izdelali, kateri so pridelali 100.000 fr. plače in onih 100.000 fr. dobička delodajalec, od katerih je porabil en del za po-pravo in združevanje starih in za nabavo novih strojev.

A: To je pravo.

B: Zaključek o tej stvari je sledeči: Delavci zaslužijo denar, katerega delodajalec v to porabi, da nakupi stroje in surovino, da morajo lavelci delati; boljši plačani ravnatelj in poslovojni vo-dijo produkcijo ter delodajalec nima družega posla, kot da dobi-ček v žep pobaše. Čemu potrebu-jemo tedaj delodajalec?

A: Da delavce izkorišča. Pri-čelo se mi je svitati.

B: Tako 'brzo? Na svidenje.

SALOON

Sylv. Kramaršič

137 Main St.
LA SALLE, ILL.

Sveže Schoenhofen pivo vedno na čepu. Fine sobe za potnike vedno na razpolajo.

Trgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuval najnovejše kako-vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Banke

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL CANAL 1386

Slovensko Na-rodno Samo-stojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO,
Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Ludwig-u v prvem nadstropju

"Jaz še nimam hranilne vloge."

Sramujte se, da morate to priznati. Vsaka pomoč se Vam sedaj ponuja, da imate denar ali na obrestih ali na čekovnem računu. Naša banka je odprta od 6. do 8. ure večer vsako SOBOTO.

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

3% obresti na vloge. Obn. je se v nemškem, českem in poljskem jeziku.

Telefon: Canal 3300

Dr. Jan Čepelka

zdravnik
in OPERATER

izprašan na češki univerzi v Pragi, bivši c. kr. vojni zdravnik, s 20 letnimi izkušnjami v Evropi in Ameriki; zdravi za-jamčeno, uspešno in primeroma ceno. Zdravniške pomoči iska-joči rojaki Slovani naj se za-upljivo zgledajo

V THALIA HALL,
467 W. 18. in Allport St.

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

da točim v svoji gostilni

zraven Atlas pivovarne razven dobre Atlasove pive MAGNET tudi najboljša Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrz-lem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.

IG. F. HALLER, lastnik

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropino-vec in novi "Sporty Gin", proda-jam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Delavec je opravičen do vse-ga produkta, kar ga sam produci-ra.

POZOR, SLOVENC!

Od 1. junija 1908 do 1. marca 1909
sem prodal zemlje za 92,760 dolarjev

54 Slovencev je tukaj naseljenih in vsakdo je dobil, kar je kupil.

Slovenci, ako hočete svoj dom, kupite zemljo v lepih krajih in po ceni. Pridite sem in ogledajte si naše kraje.

Jaz ne prodajam lastno zemljo, ker je nimam, pač pa zastopam 100.000 akrov zemljišča različnih posestnikov, od katerih se neposredno kupi zemlja.

Vse posestne pravice na razpolago, predno se en cent plača.

Obdelane kmetije in gozd od 40—25,000 akrov skupaj. Plačilni pogoji najlažji.

F. GRAM, Naylor, Mo.,

Član državnega naselniškega urada.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje druš-tvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

POZOR ROJAKI!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatnino, naj piše po lepo slikani slovenski cenik. Cene so zelo nizke, oziraje se na blago.

Dergance, Widetich & Co.

1622 Arapahoe St.,
DENVER, COLORADO

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite ga-lon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otвориš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možkih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Za-strupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar

586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdrav-nikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim po-štnem povzetju, prodajamo tudi šifkare

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10,
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.